

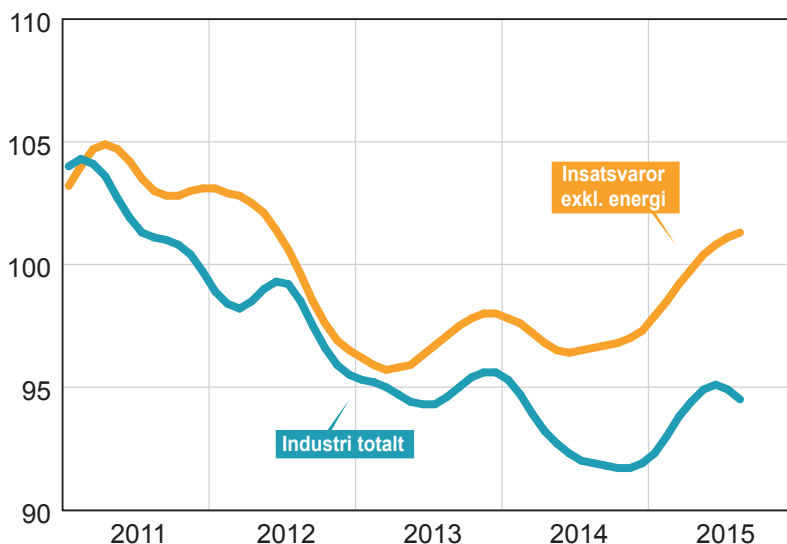
SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Insatsvaruindustrin på uppgång

Industriproduktion

Volymindex 2010=100, trend

- Ökning för personbilsregistreringen
Sid 9
- Inflationstakten steg
Sid 14

I fokus:
Industrin
i ett bransch-
perspektiv
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	"I fokus".....	12
Industri.....	4	Priser.....	14
Utrikeshandel.....	6	Arbetsmarknad.....	16
Handel, konsumtion och tjänster.....	7	Finansmarknad.....	17
Bygghandeln.....	10	Internationell utblick.....	19
Näringsliv.....	11	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22

KONJUNKTURLÄGET

Uppgång för insatsvaruindustrin

Andra kvartalet var synnerligen starkt i den svenska ekonomin. Den månadsstatistik som hittills publicerats för tredje kvartalet har däremot inte varit entydigt positiv. Produktionen i näringslivet var exempelvis lägre under juli och augusti än vad den var i genomsnitt under andra kvartalet. Ser man på året som helhet så är dock fortfarande trenden positiv och det gäller inte minst inom insatsvaruindustrin. Även hushållskonsumtionen har utvecklats något svagare under de senaste månaderna men ett positivt tecken var dock de senaste detaljhandelsiffrorna som visade på en återhämtning i september och en ökad försäljning totalt sett för tredje kvartalet.

Stämningsslaget är samtidigt fortsatt gott inom näringslivet om man ska tro tendensundersökningarna. Barometerindikatorn i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer steg för fjärde månaden i rad i oktober och inom tillverkningsindustrin, byggverksamheten och detaljhandeln visar konfidensindikatorerna ett läge som är klart starkare än normalt. Även inom de privata tjänstenäringarna ligger konfidensindikatorn över sitt historiska genomsnitt. Hushållen fortsätter dock att vara negativa kring synen på Sveriges ekonomi. De är däremot betydligt mer positivt inställda till sin egen ekonomi vilket är positivt för konsumtionen på sikt.

Rekyl för industriproduktionen i augusti

Utvecklingen inom både industrin och tjänstebranscherna har varit ovanligt svängig den senaste tiden. Månadsindikatorerna brukar ofta varva uppgångar med nedgångar men under denna sommar har svängningarna varit ovanligt stora. Efter ett stort fall i juli steg industriproduktionen åter kraftigt i augusti och trenden under året pekar alltså uppåt. I synnerhet insatsvaruindustrin, däribland trävaruindustrin och stål- och metallverk, visar rejäla produktionsuppgångar under året. Insatsvaruindustrin ligger normalt tidigt i konjunkturcykeln och brukar ofta vara ledande för övriga industribranscher vilket bådar gott för industrin som helhet. Ett annat gott tecken är att industrins orderingång har stärkts under året och efterfrågan från både hemmamarknaden och exportmarknaden har stigit.

Dämpning inom tjänstebranscherna

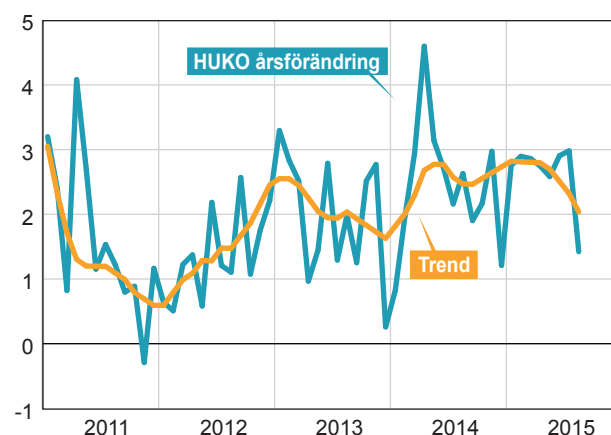
Tjänsteproduktionen visade däremot fortsatt på en avmattning då den stora nedgången i juli följdes av en svag nedgång även i augusti. Trenden har försvagats sedan februari

i år och produktionsnivån har inte ökat något alls sedan dess, enligt tjänsteproduktionsindex. Den årliga tillväxten är fortfarande positiv men faktum är att i augusti noterades den lägsta tillväxttakten sedan maj i fjol.

Inbromsningen märks även för hushållskonsumtionen där det skett en avmattning de senaste månaderna. SCB:s månatliga indikator över hushållskonsumtionen har backat i både juli och augusti och ser man på de tre sommarmånaderna sammantaget så var konsumtionen oförändrad jämfört med föregående tremånadersperiod. Det var första gången på drygt två år som det inte var någon ökning på tremånadersbasis. I årstakt så visar däremot indikatorn att hushållskonsumtionen ökar men att ökningstakten avtar.

Hushållskonsumtion

Kalenderkorrigerat, årstakt, procent

Inflationen på uppgång

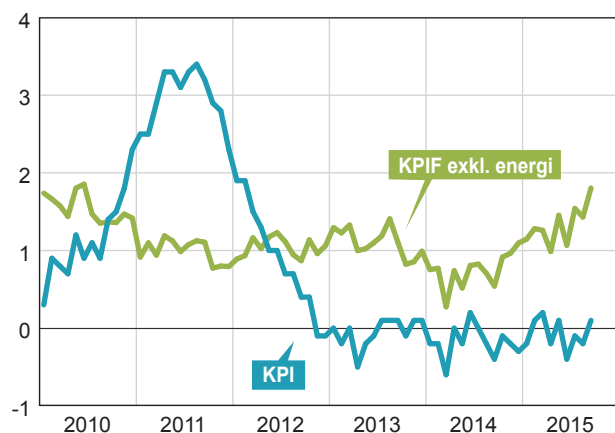
Såväl KPI som den underliggande inflationen steg i september. Inflationstakten mätt med KPI har under snart tre års tid varit väldigt låg och endast varierat runt nollstrecket. Uppgången i september gav den första positiva årsförändringen för KPI sedan i maj. Då Riksbankens ränteförändringar påverkar KPI-inflationen kraftigt görs även beräkningar för den underliggande inflationen rensat för denna effekt. Riksbanken har på sistone även fokuserat en hel del på måttet KPIF exklusive energi, där förutom räntekostnader även energipriser räknas bort. Detta mått hade i september en årlig ökningstakt på 1,8 procent vilket var det högst uppmätta värdet på drygt fem år.

Prisökningar på livsmedel är den främsta orsaken till uppgången i den underliggande inflationen. En bidragande faktor till det är stigande importpriser till följd av att kronan blivit svagare under året. I detta fall har alltså Riksbankens expansiva penningpolitik, som inneburit en

kronförsvagning, hjälpt till att höja den underliggande inflationen till viss del.

Inflationstakten

Procentuell förändring från föregående år

Riksbanken justerade räntebanan

Riksbanksdirektionen beslutade vid sitt senaste räntemöte att lämna reporäntan oförändrad på -0,35 procent. Däremot justerades prognosen för den framtida ränteutvecklingen, den så kallade räntebanan. Riksbanken bedömer att den låga räntan består under hela nästa år och tidpunkten för en första räntehöjning flyttades fram till första halvåret 2017. Dessutom kommer stödköpen av statsobligationer att intensifieras med ett ytterligare program på 65 miljarder kronor. Det innebär att de massiva köpen av statspapper nu totalt omfattar 200 miljarder och enligt nuvarande program kommer att pågå till och med första halvåret 2016. Riksbanken vill på så vis undvika en förstärkning av kronan till följd av att andra centralbanker, i synnerhet ECB, aviserat en fortsatt expansiv penningpolitik under lång tid.

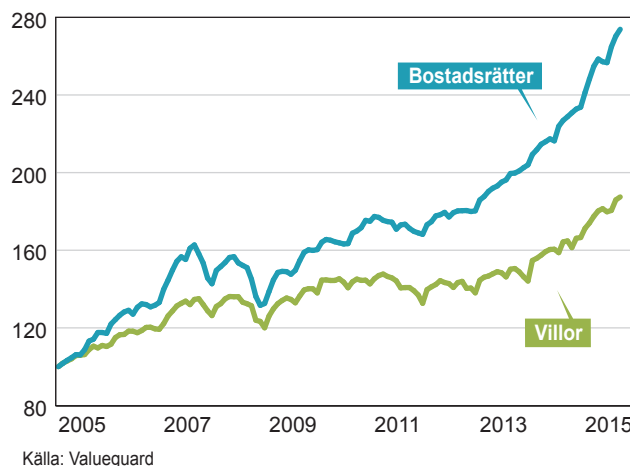
Konjunkturinstitutet varnar för bostadsbubbla

Riksbanken har länge flaggat för farorna med hushållens ökade skuldsättning och läget på bostadsmarknaden. På sistone har allt fler bedömare sällat sig till denna skara. Finansinspektionen är inne på samma linje liksom internationella organisationer som IMF och OECD. Även Konjunkturinstitutet, KI, har gått ut och varnat för att Sverige kan vara på väg in i en bostadsbubbla. Enligt KI är priserna inte på en långsiktigt hållbar nivå och den senaste tidens prisuppgång går inte att förklara enbart med ökade inkomster, låga räntor och skattelättnader. Bara under det senaste året är prisuppgången 20 procent för bostadsrätter och 14 procent för villor.

Förslaget om amorteringskrav på nya lån är för tillfället ute på remiss och har stött på en del kritik även denna gång trots att det nu finns lagstöd för att införa kravet. De ekonomiska effekterna av ett krav på amorteringar är dock inte glasklara och många menar att det behövs skarpare åtgärder. Både Riksbanken och Finansinspektionen förordar att ränteavdragen ses över och trappas ner över lång tid.

Bostadspriser

Index januari 2005=100

Källa: Valueguard

IMF reviderade ned prognosen

I sin senaste prognos över världsekonomin bedömer IMF att den globala BNP-tillväxten i år blir 3,1 procent, en liten nedrevidering på 0,2 procentenheter jämfört med prognosen i juli. Nästa år väntas tillväxten bli 3,6 procent. I de avancerade ekonomierna fortsätter återhämtningen med stigande tillväxttakt medan tillväxtländerna bromsar in. Prognosen pekar på att tillväxttakten, för femte året i följd, kommer att vara lägre än året innan för dessa länder. IMF konstaterar att det råder ett osäkert läge med betydande nedåtrisker för prognosen till följd av sjunkande råvarupriser, minskade kapitalflöden till tillväxtmarknader som innebär ökat tryck på valutorna och ökad volatilitet på finansmarknaden. För Sverige räknar IMF med en tillväxt på 2,8 procent i år och 3,0 procent nästa år. Läs mer om IMF:s prognos på sidan 21.

Oförändrad penningpolitik

Förutom den svenska Riksbanken har även ECB och Federal Reserve lämnat räntebesked den senaste tiden. Båda centralbankerna beslutade att lämna sina styrräntor oförändrade. ECB gav dock signaler om att nya låtnader kan sättas in i december. Fed sköt åter upp den första räntehöjningen som marknaden åtminstone innan sommaren räknade med skulle komma relativt snart. Sedan dess har det skett en viss försvagning av världskonjunkturen med lägre tillväxttakt i tillväxtländerna och även en svag inbromsning för den inhemska amerikanska ekonomin. Fed vill fortfarande se förbättringar på arbetsmarknaden och tydligare tecken på att inflationen stiger mot målet innan den historiska höjningen genomförs. Sista chansen för året ges i december då nästa räntemöte hålls.

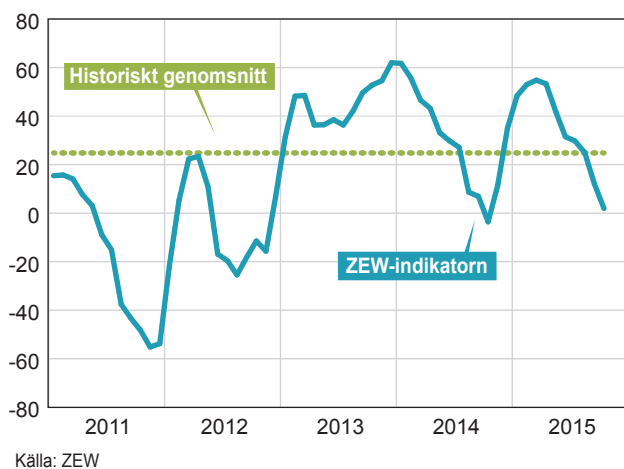
Inbromsning i Tyskland

Återhämtningen i Europa fortsätter även om takten är måttlig. Indikatorerna pekar åtminstone åt rätt håll i länder som Spanien, Italien och även Frankrike. Dragloket Tyskland har dock sänt ut lite svagare konjunktursignaler på senare tid. Skandalen inom Volkswagen-koncernen har dragit ner företroendet inom den viktiga fordonsindustrin och fått negativa konsekvenser inom en stor del av näringslivet. De

tyska exportsiffrorna har sjunkit och i oktober föll ZEW-indikatorn som mäter förtroendet för den tyska ekonomin på ett halvårs sikt till den lägsta nivån på ett år. Indikatorn ligger nu långt under sitt historiska genomsnitt.

Förtroendeindikator Tyskland

Netttotal, förtroendet på sex månaders sikt

Motorn USA hackar också

I början av oktober kom arbetsmarknadsstatistik för USA som var klart svagare än vad analytikerna räknat med. Samtidigt som antalet nya jobb i september var lägre än väntat reviderades siffrorna för juli och augusti ned. Sedan dess har det kommit fler tecken på att aktiviteten i den amerikanska ekonomin mattats något.

I slutet av månaden kom ett första estimat över tillväxten tredje kvartalet. Det visade att USA:s BNP växte med 1,5 procent jämfört med kvartalet innan, uppräknat till årstakt. Det motsvarar en kvartalstakt på 0,4 procent vilket var något svagare än marknadens förväntningar. Som en jämförelse var tillväxten andra kvartalet 3,9 procent uppräknat till årstakt. Tittar man närmare på delarna så var dock inte tillväxten fullt så svag tredje kvartalet. Det var till stor del minskade lager inom industrin som bidrog negativt, vilket endast ger en kortsiktig effekt. Privatkonsumtionen hade en fortsatt god utveckling och var det som i första hand bidrog positivt.

INDUSTRI

Orderingången till industrin var i augusti oförändrad, i säsongrensade tal, jämfört med månaden innan. På månadsbasis har utvecklingen skiftat något, med små nedgångar emellanåt, men trenden har varit klart positiv sedan andra halvåret i fjol. Trenden pekar uppåt även för efterfrågan från utlandet, men det är orderingången från hemmamarknaden som visat störst ökning det senaste året.

Industriproduktionsindex (IPI) hade en relativt svag utveckling under 2014, men tog bättre fart under första halvåret i år. Den goda tillväxten kom av sig i juli, då industriproduktionen noterades en rejäl nedgång. I augusti ökade dock produktionen kraftigt, med 4,7 procent jämfört med månaden innan, vilket tyder på att den svaga julisiffran

endast var en tillfällig nedgång. Störst uppgång i augusti noterades för industrin för elapparatur, vilket är samma bransch som minskade mest i juli.

Om man ska blicka framåt ett par månader så kan man se på industriföretagens svar i konjunkturbarometern för oktober. Den visar en ökad optimism; företagen ser ljusare på storleken på orderstocken och är mer optimistiska om produktionen kommande månader. Industrikonjunkturen sammanfattas i branschens konfidensindikator som steg till 112 vilket innebär ett betydligt starkare läge än normalt.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: augusti 2015

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

David Lööf

Rekyl för industriproduktionen i augusti

Industriproduktionen följde upp den stora nedgången i juli med en ordentlig uppgång i augusti. Jämfört med juli steg industriproduktionen med 4,7 procent i säsongrensade tal. Samtidigt har dock produktionen i juli reviderats ner från en ursprunglig nedgång på 3,0 procent till 4,0 procent, vilket förklarar en del av den kraftiga uppgången i augusti. Att det skulle bli ett lyft i augusti var väntat även om det var starkare än de flesta analytiker räknat med.

Industriproduktion				
Förändring i procent				
	aug 15/ jul 15	jun-aug 15/ mar-maj 15	aug 15/ aug 14	jan-aug 15/ jan-aug 14
Hela industrin	5	-1	4	1
Trävaruindustri, ej möbler	10	1	16	9
Massa och papper	1	3	6	4
Grafisk industri	1	-6	-10	-4
Kemisk industri o läkem.	-5	-1	-6	-4
Stål- och metallverk	-1	-3	7	7
Metallvaruindustri	1	3	2	-4
Elektronikindustri	5	0	14	6
Maskinindustri	5	-4	0	0
Industri för motorfordon	3	5	18	0

Uppgången på 4,7 procent kan lätt ge bilden av att augusti var en ovanligt stark månad men det illustrerar snarare hur svag juli var. Ser man till den säsongrensade indexnivån så var juli den svagaste månaden för industriproduktionen sedan juli 2009 vilket var mitt i den djupa finanskrisen. Augustis uppgång innebar att den säsongrensade nivån återigen var uppe på samma nivå som april, maj och juni. Indexnivån ligger runt 95, vilket innebär lägre produktion än basåret 2010 som har indexvärde 100, men också klart högre än den genomsnittliga nivån under föregående år vilket indikerar en viss positiv trend för industriproduktionen. De kraftiga svängningarna i juli och augusti bör samtidigt tolkas med försiktighet då semestermånaderna har en tendens att vara extra volatila.

Industrins orderingång, som är en ledande indikator för industriproduktionen, har också haft en period av positiv utveckling under det senaste året vilket brukar innebära en ökning av industriproduktionen de efterföljande måna-

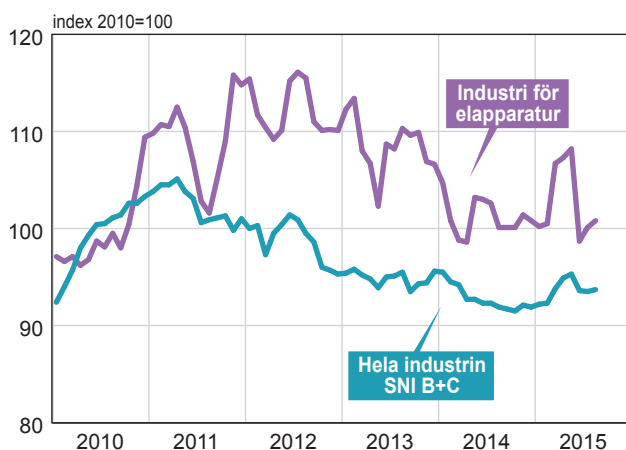
derna. Detta samband är dock inte helt givet då en order kan ha en lång produktionsperiod som verkställs som en producerad och såld vara först en lång tid senare.

Produktionen av elapparatur lyfte

Bland industrins delbranscher visade en majoritet positiv utveckling i augusti. Starkast utveckling visade industrin för elapparatur vars produktion ökade med 19,0 procent i säsongrensade tal. Samma bransch visade också störst nedgång i juli med en nedgång på 14,2 procent. Juli innebar den lägsta produktionsnivån som branschen redovisat i såväl okorrigerat som säsongrensat index där månadsmonster som exempelvis semester i juli har rensats bort. Den starka utvecklingen i augusti innebar dock att branschen återigen var uppe på en produktionsnivå som ligger inom den normala variationen.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Näst starkast utveckling i augusti visade trävaruindustrin vars produktion ökade med 10,0 procent efter julis nedgång på 5,8 procent. En stor del av den starka utvecklingen kan förklaras av säsongmönstrets effekter. Branschen brukar vanligtvis ha något svagare augustiproduktion än årets vilket ger en extra stor ökning i säsongrensade tal där nivån är den högsta sedan juli 2011. Ser man till det okorrigerade indexet så är det däremot inte uppseendeväckande högt. Mars, april, maj och juni hade samtliga en högre okorrigerad produktion. Detta illustrerar hur säsongrensningen fungerar. Vissa månader vid kvartals- och semestertider tenderar att vara extra känsliga för säsongmönstrets påverkan. Med säsongrensningen möjliggörs dock jämförandet av samtliga månader under året. Men för vissa branscher är säsongmönstret mindre tydligt och dessutom baseras säsongmönstret på en historik som inte nödvändigtvis måste gälla just då utan kan vara under förändring. Därför är det ofta bra att analysera både den säsongrensade samt den okorrigerade serien för att få en bättre helhetsbild.

Den bransch som redovisade störst nedgång i augusti var aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustri som med sitt höga förädlingsvärde har en relativt stor vikt på den totala industrins utveckling. Aggregatets nedgång

på 5,1 procent var den i särklass största av de, för månaden, endast tre branscher som visade negativ utveckling.

Fortsatt positiv utveckling under året

Den ackumulerade årsutvecklingen fortsatte för tredje månaden i följd att visa positiv utveckling jämfört med motsvarande period föregående år. I kalenderkorrigerade tal var produktionen i januari–augusti 0,5 procent högre än motsvarande period föregående år. Året inleddes med två svagare månader än föregående år men sedan mars har 2015, med undantag av den rekordsvaga juli, varit starkare än året innan. Den ackumulerade årsutvecklingen är förvisso blygsam men de senaste månadernas positiva årsutveckling, återigen med undantag för juli, indikerar att 2015 kan komma att bli ett starkare år för industriproduktionen än 2014.

Industrins orderingång

Senaste uppgift: augusti 2015

Källa: SCB:s orderingång och omsättningsstatistik

Jenny Strandell

Stark orderingång höll i sig i augusti

Månadsutvecklingen för industrins orderingång var oförändrad i augusti, vilket innebar att den låg kvar på en hög nivå liksom i juni och juli. Juli reviderades däremot ned något och föll marginellt från juni, i säsongrensade tal. Orderingången har nu utvecklats starkt en längre period, där uppgångar inte följts av motsvarande nedgångar. Förutom den reviderade utvecklingen i juli har orderingången till industriföretagen ökat jämfört med månaden innan sedan mars i år. För augusti innebar det ett indexantal på 97,2, i säsongrensade värden, där jämförelsetalet 100 utgör värdet på orderingången till industrin under basåret 2010. Juni i år var något starkare med ett indexantal på 97,6 men för att hitta en starkare orderingång än så får man gå ända tillbaka till december 2013 då orderingången i säsongrensat index var 102,8.

Orderingång och omsättning

Förändring i procent

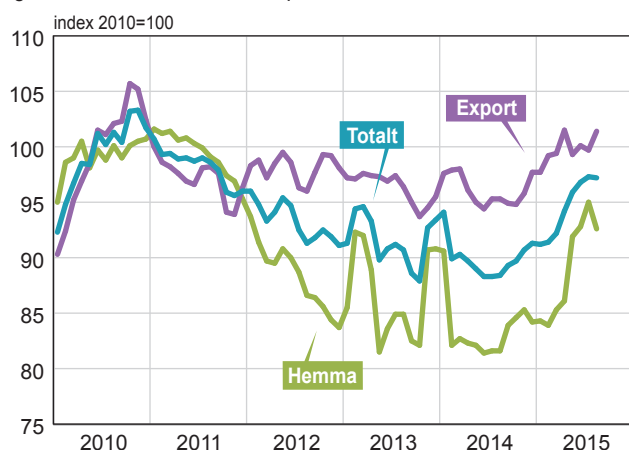
	aug 15/ jul 15	jun–aug 15/ mar–maj 15	aug 15/ aug 14
Orderingång			
Hemmamarknad	1	10	14
Exportmarknad	-1	-2	5
Totalt	0	3	9
Omsättning			
Hemmamarknad	2	5	16
Exportmarknad	0	1	3
Totalt	2	2	9

Trenden är positiv för både hemmamarknaden och exportmarknaden där junimånaden utgör ett trendbrott på båda marknaderna. För hemmamarknaden innebar juni en extra skjuts uppåt, där bland annat annan transportmedelsindustrin ökade starkt. Exportmarknaden hade däremot en dipp i juni, efter en mycket stark majmånad, men var

återigen stark i juli. Den totala orderingången har visat en positiv utveckling trots att marknaderna har svängt kraftigt, då den av marknaderna som utvecklats positivt överträffat den negativa utvecklingen på den andra marknaden.

Industrins orderingång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Några branscher som utvecklades starkt i augusti var bland annat motorfordonsindustrin samt trävaruindustrin som ökade med 13 respektive 11 procent jämfört med juli. Industrin för elapparatur tappade istället närmare hälften av ordervärdet som inkommit i juli. Juli innebar dock en rejäl topp för branschen och augusti var inte nivåmässigt svag jämfört med tidigare månader det senaste året.

Nya order till den svenska industrin var 9 procent högre i augusti än under motsvarande månad i fjol, i kalenderkorrigerade tal. Ett av de starkaste utvecklingstalen hade motorfordonsindustrin, som i augusti i år hade hela 75 procent mer i order än i fjol. Det var exportmarknaden som stod för det stora lyftet för motorfordonsindustrin, liksom för flera månader tidigare i år. Även på årsbasis var orderingången till industrin för elapparatur svag. Liksom månadsutvecklingen i augusti tappade branschen hälften av ordervärdet jämfört med augusti i fjol och det förklaras helt av att augusti förra året hade en mycket stark orderingång.

Året hittills starkare än i fjol

Hittills i år har den totala orderingången varit 6 procent starkare än under motsvarande månader i fjol, i kalenderkorrigerade tal. Enbart februari var svagare i år än februari 2014, övriga månader har varit starkare i år. Utvecklingen har varit särskilt tydlig under sommarmånaderna juni, juli och augusti med en årlig ökning på omkring 10 procent. Dessa tre månader var det framförallt hemmamarknaden som utvecklades mycket starkt och exportmarknaden gick istället starkast i maj och juli på årsbasis.

Samtliga av industrins huvudgrupper, utom huvudgruppen som samlar producenter av icke varaktiga konsumtionsvaror, har hittills i år en högre orderingång än under motsvarande period förra året. Den negativa trenden för nämnda huvudgrupp förklaras av att flera ingående branscher tappat order. Däribland livsmedelsindustrin och grafisk industri. Sett till industrins övriga delbranscher

så är det en majoritet som visar positiv utveckling jämfört med föregående år. Starkast utveckling visar annan transportmedelsindustri som hittills i år haft 58 procent högre orderingång än vid motsvarande tid föregående år. Andra branscher som visat stark positiv utveckling jämfört med föregående år är industrin för petroleumprodukter, motorfordonsindustrin samt elektronikvaruindustrin.

UTRIKESHANDEL

Efter den svaga utvecklingen under juli och augusti stärktes utrikeshandeln med varor i september. Både exporten och importen ökade jämfört med månaden innan. Då exporten växte snabbare än importen genererade utrikeshandeln med varor ett överskott efter underskott i augusti. Överskottet uppgick till 3,3 miljarder kronor och handelsnettot har därmed varit positivt åtta av nio månader under 2015. Utrikeshandeln med varor har hittills under året givit ett överskott på 20,3 miljarder kronor, vilket i löpande priser är 6,2 miljarder högre än motsvarande period förra året. Då ska man komma ihåg att 2014 var ett svagt år för utrikeshandeln men utvecklingen stärker ändå bilden av att det går allt bättre för de svenska exportföretagen.

Sveriges största exportmarknader

Land	Värde mkr		Andel %	Förändr 15/14 %
	2015 jan-aug	2014 jan-aug		
Tyskland	80 558	75 161	10,4	7
Norge	79 203	75 581	10,3	5
USA	57 705	49 621	7,5	16
Storbritannien	57 098	52 359	7,4	9
Danmark	52 279	49 596	6,8	5
Finland	51 416	51 503	6,7	0
Nederländerna	38 309	36 882	5,0	4
Belgien	33 252	33 216	4,3	0
Frankrike	31 178	32 431	4,0	-4
Kina	29 661	26 350	3,8	13
Polen	23 289	21 635	3,0	8
Italien	20 356	17 575	2,6	16

Sveriges största importmarknader

Land	Värde mkr		Andel %	Förändr 15/14 %
	2015 jan-aug	2014 jan-aug		
Tyskland	134 473	124 260	17,8	8
Norge	64 384	61 270	8,5	5
Nederländerna	60 493	54 943	8,0	10
Danmark	57 344	53 934	7,6	6
Storbritannien	42 457	45 019	5,6	-6
Kina	39 715	31 616	5,3	26
Finland	33 933	36 492	4,5	-7
Belgien	31 879	28 229	4,2	13
Frankrike	31 799	31 951	4,2	0
Ryssland	26 758	38 425	3,5	-30
Polen	25 470	23 104	3,4	10
Italien	24 746	21 401	3,3	16

Handelsnetto

Senaste uppgift: september 2015

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

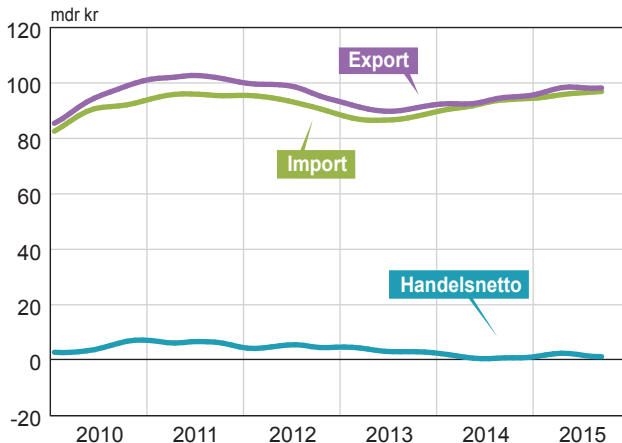
Handelsnettot 3,3 miljarder kronor i september

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 3,3 miljarder kronor under september 2015 enligt preliminära beräkningar. För september 2014 var överskottet 1,2 miljarder kronor.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

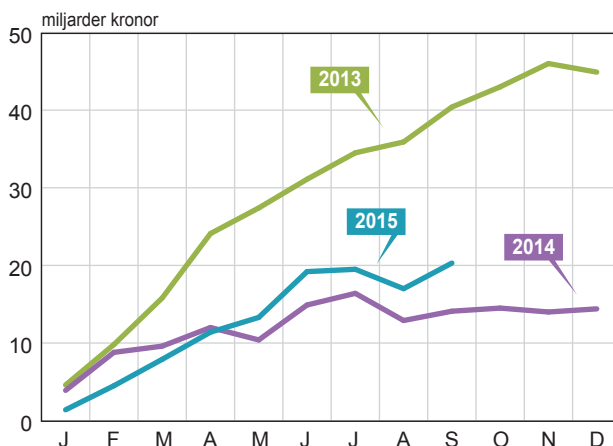
Varuexportens värde under september uppgick till 104,1 miljarder kronor och varuimportens till 100,8 miljarder. Varuexporten har därmed ökat i värde med 2 procent medan varuimportens värde är procentuellt oförändrat jämfört med september 2014. Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 16,3 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 13,0 miljarder.

Antalet vardagar i september var lika många som i september 2014. Rentat för säsongspåverkan visar handelsnettot ett överskott på 1,3 miljarder kronor för september 2015 och 1,4 miljarder för augusti 2015. För juli 2015 var motsvarande värde 1,7 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Accumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Hittills under året har värdet för varuexporten ökat med 5 procent medan varuimporten ökat med 4 procent.

Varuexportvärdet under denna period uppgick till 875,8 miljarder kronor och varuimportvärdet till 855,5 miljarder. Handelsnettot för januari–september 2015 gav därmed ett överskott på 20,3 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett överskott på 14,1 miljarder kronor.

HANDEL, KONSUMTION OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: september 2015

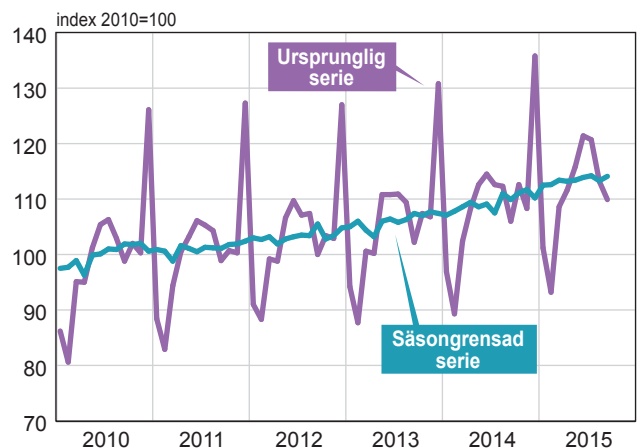
Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

Uppgång i detaljhandeln

Efter en nedgång i augusti ökade försäljningen i detaljhandeln i september med 0,7 procent i säsongrensade tal, jämfört med månaden innan. Även om detaljhandeln haft ett par månader i år då försäljningen minskat så är trenden överlag positiv. Dock har uppgången hittills i år varit mer beskedlig än i fjol. Sett över hela tredje kvartalet har försäljningen ökat svagt, med 0,3 procent, jämfört med kvartalet innan. Det är ungefär en lika stor ökning på tremånadersbasis som i augusti, men lägre än tidigare månader i år, vilket tyder på att försäljningen har tappat farten något på sistone även om den fortfarande är på uppgående.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Sällanköpshandeln hade en stark utveckling under fjolåret och även hittills i år, men sjönk kraftigt i augusti. I september steg försäljningen med 1,6 procent, säsongrensat och jämfört med augusti, och tog därmed igen en stor del av nedgången från månaden innan. Dagligvaruhandeln som under samma period varvat uppgångar med nedgångar minskade i september försäljningen med 0,3 procent. Nedgången följer dock efter en kraftig uppgång månaden innan, så den bör nog främst ses som en rekyl.

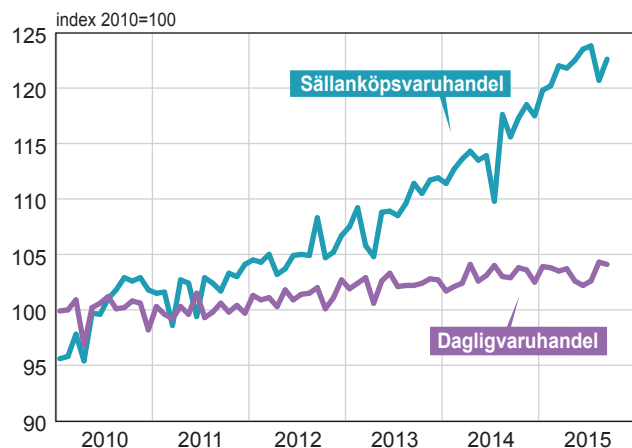
Hyfsad utveckling i årstakt

Den totala detaljhandeln steg med 3,7 procent i september jämfört med samma månad förra året, kalenderkorrigerat

och mått i fasta priser. Det är något lägre än den genomsnittliga tillväxttakten hittills i år. Inom sällanköpshandeln ökade försäljningen med 5,7 procent och inom dagligvaruhandeln steg den med 1,1 procent jämfört med samma månad förra året. Om man istället ser till dagligvaruhandelns utveckling i löpande priser så växte den betydligt mer, med 4,4 procent jämfört med september i fjol, vilket innebär att prisutvecklingen inom branschen varit stark.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Inom sällanköpshandeln ökade de flesta branscher sin försäljning jämfört med motsvarande månad förra året. Järn- och bygghandeln hade en väldigt god tillväxt i augusti och gick starkt framåt även i september, då försäljningen ökade med 14 procent. Möbelhandeln som har gått bra hittills i år, men oväntat backade i augusti, ökade återigen kraftigt i september. Branschen ökade försäljningen med 11 procent jämfört med samma månad i fjol. En tredje bransch noterade en ökning i årstakt på över 10 procent och det var leksakshandeln. Bland andra branscher som visade god tillväxt i september märks bland annat sport- och fritidshandeln samt klädhandeln. Skohandeln, som haft det tufft hittills i år, fortsatte att visa en svag utveckling och minskade försäljningen med 4 procent.

Stabil ökning hittills i år

Hittills i år har den totala detaljhandeln ökat sin försäljning med 4,3 procent kalenderkorrigerat och mått i fasta priser, jämfört med samma period förra året. Sällanköpshandelns försäljning har stigit kraftigt och är 7,4 procent högre hittills i år än motsvarande period förra året. Även dagligvaruhandelns försäljning har ökat jämfört med i fjol, men med betydligt mer måttliga 0,5 procent. Den bransch som haft den starkaste volymutvecklingen hittills i år är elektronikhandeln som ökat med 14 procent. Värt att ha i åtanke är dock att elektronikbranschen präglas av fallande priser, vilket gör att utvecklingen i löpande priser är betydligt lägre än volymutvecklingen, som mäts i fasta priser. Två andra branscher som haft en god tillväxt hittills i år är järn- och bygghandeln samt möbelhandeln, som ökat med 10 respektive 11 procent. Den klart sämsta utvecklingen har skohandeln haft, vars försäljning varit lägre i år än förra året.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	sep 2015	jan–sep 2015
Dagligvaruhandel	1,1	0,5
därav:		
Detaljhandel, mest livsmedel	1,7	0,4
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	–1,8	0,5
Sällanköpsvaruhandel	5,7	7,4
därav:		
Klädhandel	–5,3	4,7
Skohandel	–3,8	–6,3
Möbelhandel	10,7	10,7
Elektronikhandel	6,6	13,7
Järn- och bygghandel	14,2	10,1
Färghandel	2,6	4,2
Bokhandel	..	..
Guldsmedshandel	1,0	–0,7
Sport- o fritidshandel	6,5	8,2
Postorderhandel	12,9	13,0
Totalt detaljhandel	3,7	4,3

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: augusti 2015

Källa: SCB:s hushållskonsumtionsindikator

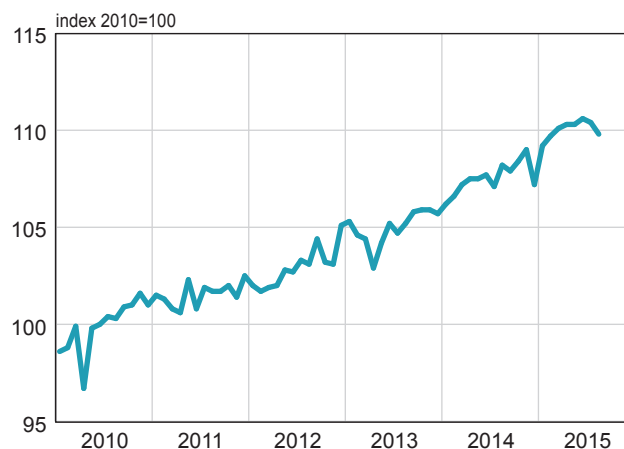
Johan Hansson

Hushållskonsumtionen svagt ned i augusti

Efter en svag start på andra halvåret 2015, med nedgång i juli, fortsatte hushållens konsumtionsutgifter nedåt i augusti, säsongrensade och jämfört med månaden innan. Nedgången på 0,5 procent, förklaras bland annat av att utgifterna för kläder och skor minskade jämfört med föregående månad. Samtidigt ökade utgifterna för post- och telekommunikationer som bidrog med drygt hälften av den totala uppgången i årstakt.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata

Trenden för hushållskonsumtionen har vänt ned efter de senaste månadernas avmattning. Mellan juli och augusti visade trendskattningen en månatlig nedgång på 0,1

procent. Utvecklingen har stagnerat sett ur ett tremånadersperspektiv. Under perioden juni–augusti var hushållskonsumtionen oförändrad, korrigerat för säsongvariationer och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det var första gången sedan mitten av 2013 som det inte var någon ökning på tremånadersbasis.

Positiv utveckling på årsbasis

I augusti var den kalenderkorrigerade konsumtionsvolymen 1,4 procent högre än motsvarande månad året innan. Det var framförallt den varaktiga varuhandeln som ökade med en uppgång på 7,2 procent, medan konsumtionen inom livsmedelshandeln minskade någon under motsvarande period.

Återigen var det gruppen post- och telekommunikationer som hade den högsta tillväxten med en uppgång på 23,5 procent jämfört med augusti 2014. Däremot hade beklädnadshandeln och gruppen möbler och inredning det tufft i augusti och minskade 6,8 respektive 4,6 procent i årstakt.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	aug 2015	jan–aug 2015
Detaljhandel, mest livsmedel	0,2	0,6
Beklädnadshandel	–6,8	3,5
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	0,0	1,3
Möbler, inredning m.m.	–4,6	7,0
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	3,7	2,5
Post- och telekommunikation	23,5	17,1
Rekreation och kultur	0,7	3,8
Hotell och restaurang	3,1	2,4
Övriga varor och tjänster	–0,5	5,1
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	1,4	2,6

Konsumtionen upp med 2,6 procent hittills i år

Under 2015 har hushållskonsumtionen trots den senaste tidens avmattning utvecklats väl och konsumtionsvolymen har ökat med 2,6 procent hittills i år jämfört med motsvarande period 2014.

Gruppen post och telekommunikationer har den högsta tillväxten med en uppgång på 17,1 procent. Även möbler, inredningsartiklar, hushållsutrustning och förbrukningsvaror har en fortsatt stark utveckling med en uppgång på 7 procent under 2015.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: oktober 2015

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonstatistik

Stark ökning för personbilsregistreringarna

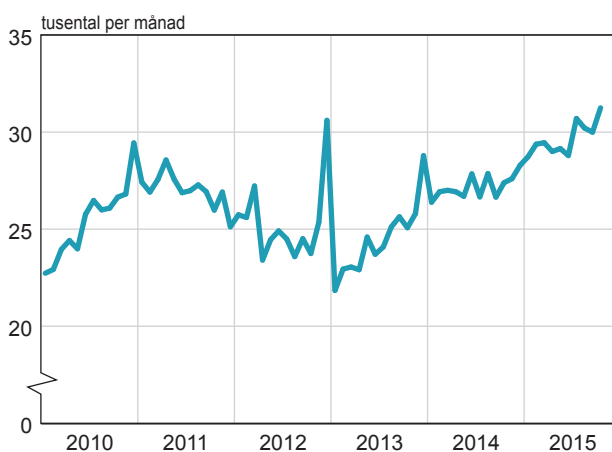
Nyregistreringen av personbilar rivstartade fjärde kvartalet med en uppgång från september till oktober på hela 4,2 procent i säsongrensade tal. Det väger med råge upp för den svaga utvecklingen under både augusti och september

då nyregistreringarna minskade med 1,6 respektive 0,7 procent. Personbilsregistreringarna är därmed i nuläget 1,8 procent högre än den tidigare toppnoteringen i juli.

Den goda utvecklingen på personbilsmarknaden framgår även ur en tremånadersjämförelse, där antalet nyregistreringar under perioden augusti–oktober var 3,2 procent fler än närmast föregående tremånadersperiod, vilket skulle motsvara en uppgång i årstakt på drygt 13 procent. Det är visserligen en dämpning jämfört med utfallet i september, men då får man också beakta att den mycket kraftiga uppgången under juli nu har övergått till jämförelseperioden och dämpar utvecklingen på tremånadersbasis.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Nyregistreringarna har utvecklats väl även mätt i årstakt. Under oktober nyregistrerades 32 675 personbilar, vilket var 10,4 procent fler än samma månad året innan. Under årets tio första månader nyregistrerades 295 259 personbilar, en uppgång på 9,8 procent jämfört med motsvarande period året innan.

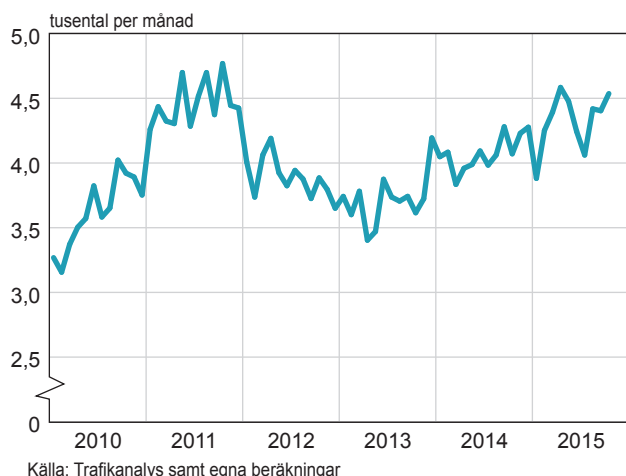
Uppåt även för lastbilsregistreringarna

Lastbilsregistreringarna vände återigen uppåt under oktober och steg med 3 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Det innebär att den mycket slagiga utvecklingen på lastbilsmarknaden fortsatte även i oktober i säsongrensade data. Den långsiktiga trenden har dock pekats stabilt uppåt under de senaste tre månaderna, vilket kan ge en bättre vägledning om den underliggande utvecklingen i nuläget. Nyregistreringarna låg 1,6 procent högre i oktober än vid utgången av andra kvartalet.

Utvecklingen under de tre senaste månaderna har också varit stark och under perioden augusti–oktober var nyregistreringarna 4,5 procent högre än närmast föregående tremånadersperiod. Sett över året har utvecklingen för lastbilsregistreringarna varit relativt god. Under årets första tio månader har 42 455 lastbilar nyregistrerats, vilket är 7,7 procent fler än under motsvarande period året innan.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: augusti 2015

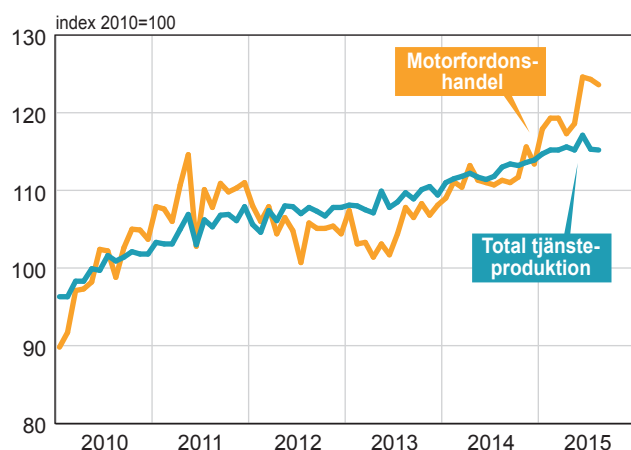
Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Tjänsteproduktionen svagt nedåt

Den svaga utvecklingen för tjänsteproduktionen fortsatte i augusti. För andra månaden i rad sjönk produktionen jämfört med månaden innan. I förhållande till nedgången i juli var dock minskningen denna gång måttlig. Tjänsteproduktionen sjönk endast med 0,1 procent i augusti, säsongrensad och jämfört med månaden innan. Trenden är för närvarande dämpad och efter den starka starten på året i januari och februari så har tjänstevolymer inte vuxit alls. I säsongrensade termer var produktionen på exakt samma nivå i augusti som i februari.

Tjänsteproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden

Ett flertal av delbranscherna noterade nedgångar i augusti. Exempelvis sjönk tjänsteproduktionen inom telekommunikation markant efter två månader med ökning. Motorfordonshandeln sjönk för andra månaden i rad efter en stark utveckling under maj och juni och även datakonsulterna backade. Den tungt vägande branschen

företagstjänster vände däremot föregående månads kraftiga nedgång till en liten uppgång medan partihandeln, som också gick ned i juli, också noterade en uppgång.

Tremånadersutvecklingen för perioden juni–augusti blev positiv trots att de två senaste månaderna varit svaga till följd av den markanta uppgången i juni. Jämfört med föregående tremånadersperiod steg produktionen med 0,5 procent, säsongrensad. Nästa månad kommer dock juniutfallet att räknas till jämförelseperioden så det krävs att september utvecklas starkt för att kompensera för det när tredje kvartalet ska summeras och jämföras med föregående kvartal.

Lägre årstillväxt

Den årliga tillväxttakten fortsatte att bromsa in och låg i augusti på 1,9 procent. Så låg har inte tillväxttakten varit sedan maj i fjol. Precis som det varit under de närmast föregående månaderna hade motorfordonshandeln och telekommunikationsbranschen hög årstillväxt även i augusti och noterade tvåsiffriga tillväxttal. Företagstjänster hade dock lägre produktion i augusti i år än under samma månad i fjol vilket gav en stor negativ effekt för den totala tjänstesektorns årstillväxt.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	aug 2015	jan–aug 2015
Motorhandel	11,2	8,6
Partihandel	4,1	1,9
Detaljhandel	0,0	4,6
Transport och magasinering	–0,2	–0,5
Hotell och restaurang	1,6	2,6
Telekommunikation	16,6	15,9
Datakonsultverksamhet o.d.	6,5	7,7
Företagstjänster	–2,3	4,9
Kultur, nöje och fritid	0,3	4,3
Total tjänstesektor	1,9	3,3

Uppgång hittills i år

Hittills under året har tjänsteproduktionen stigit med 3,3 procent, kalenderkorrigerad och jämfört med samma period föregående år. Telekommunikationsbranschen har växt klart snabbast med en ökning på närmare 16 procent. Det visar hur stark uppgången varit tidigare under året då branschen noterade en nedgång på månadsbasis under augusti. Motorfordonshandeln och datakonsulterna ligger kvar på plats två och tre trots nedgångar i augusti. Transportbranschen har det däremot tyngre och där har produktionen varit något lägre under de åtta första månaderna i år än under samma period i fjol.

BYGGMARKNAD

Arbetskraftsbrist det främsta hindret

Orderstockarna uppges ha ökat de senaste tre månaderna och företagens omdömen om storleken på dessa

har förbättrats ytterligare från förra månaden enligt Konjunkturbarmetern. Andelen företag som rapporterar att byggandet har ökat är betydligt högre än det historiska genomsnittet, vilket indikerar en starkare utveckling än normalt. Antalet anställda har sammantaget ökat något inom bygg- och anläggningsverksamhet, men ökningen är endast hänförlig till anläggningsbyggarna.

Byggföretagen fortsätter att ange arbetskraftsbrist som det främsta hindret för ett ökat byggande och andelen företag som anger denna faktor har stigit från 51 till 61 procent mellan september och oktober. Anbudspriserna uppges ha varit i stort sett oförändrade.

Byggföretagens förväntningar på tre månaders sikt är betydligt mer optimistiska än normalt. Det gäller såväl orderstockar och byggande som sysselsättning. Företagen är även optimistiska om hur byggmarknaden kommer att utvecklas på ett års sikt. Anbudspriserna förväntas stiga de närmaste månaderna och nettotalet ligger betydligt över det historiska genomsnittet.

Byggekostnader

Senaste uppgift: september 2015

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Augusti–september 2015 $\pm 0,0$ procent

Mellan augusti och september 2015 var faktorprisindex oförändrat. Entreprenörens kostnader var också oförändrade. Byggmaterialekostnader ökade med 0,1 procent. Gruppen Transporter, drivmedel och elkraft gick ned med 0,6 procent. Övriga grupper var oförändrade.

Störst prisökningar bland Byggmaterialekostnaderna i september hade snickerier, vita varor och golvmaterial som alla gick upp med 0,3 procent. Järn och stål ökade med 0,2 procent. Trävaror och elmateriel steg med 0,1 procent vardera. Övrigt byggmaterial sjönk med 0,4 procent. Betongvaror, målning och VVS-material var alla oförändrade. Byggherrekostnader gick ned med 0,1 procent. Det beror på sänkta räntekostnader.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	sep 15/sep 14	sep 15/sep 15
Entreprenadkostnader	1,7	0,0
Byggmaterial	2,0	0,1
Löner	2,3	0,0
Maskiner	0,6	0,0
Transporter, drivmedel, elkraft	-3,8	-0,6
Omkostnader	2,3	0,0
Byggherrekostnader	-0,8	-0,1
Total byggekostnad	1,5	0,0

September 2014–september 2015 +1,5 procent

Mellan september 2014 och september 2015 gick faktorprisindex upp med 1,5 procent. Entreprenörens kostnader steg med 1,7 procent. Det beror bl.a. på att Löner och Omkostnader höjdes med 2,3 procent vardera. Maskiner ökade med 0,6 procent. Transporter, drivmedel, elkraft

sjönk med 3,8 procent.

Byggmaterial står för en ökning med 2,0 procent, vars påverkan totalt sett var 1,0 procentenheter. Det byggmaterial som ökade mest var snickerier som gick upp med 5,9 procent. Alla övriga byggmaterialgrupper steg något, förutom trävaror som sjönk. Byggherrekostnaderna gick ned med 0,8 procent på årsbasis. Det beror på sänkta räntekostnader.

NÄRINGSLIV

Produktionen i näringslivet

Senaste uppgift: augusti 2015

Källa: SCB:s produktionsindex över näringslivet

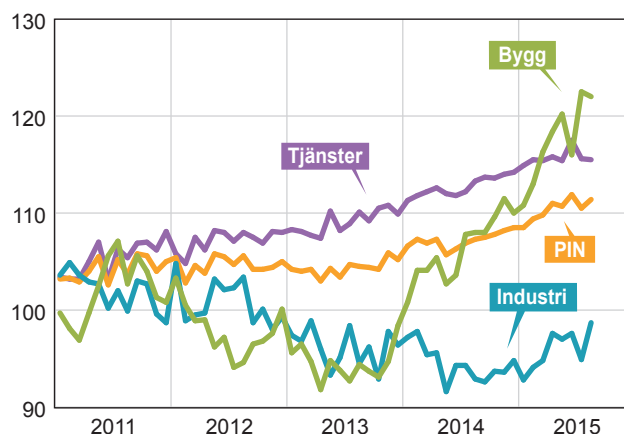
Josefine Andersson

Stigande produktion inom näringslivet

Efter en negativ utveckling i juli vände produktionen inom näringslivet uppåt i augusti. Den totala produktionen inom näringslivet ökade med 0,9 procent i säsongrensade tal jämfört med föregående månad. Industriproduktionen stod för den starkaste utvecklingen med en ökning på 4,0 procent. I industriproduktionen inkluderas här elproduktionen varpå siffrorna skiljer sig jämfört med Industriproduktionsindex. Tjänstesektorn uppvisade en minskning, jämfört med juli var nedgången 0,1 procent. Byggproduktionen som ökade föregående månad minskade istället under augusti.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongrensade värden. Index 2010=100

Ökning för den senaste tremånadersperioden

Produktionen under den senaste tremånadersperioden uppvisade en positiv utveckling jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Under juni–augusti gick produktionen inom näringslivet upp med 0,7 procent, i säsongrensade tal, jämfört med perioden mars–maj. Samtliga delindex uppvisade öknings jämfört med föregående tremånadersperiod. Industriproduktionen och tjänstesektorn ökade med 0,6 procent vardera.

Uppgång jämfört med föregående år

Näringslivets produktion i augusti 2015 ökade i kalenderkorrigerade tal med 3,7 procent jämfört med augusti

Industrin i ett branshperspektiv

Industrikonjunkturen försvagades i de flesta branscherna under 2011 och 2012, främst på grund av minskad efterfrågan från omvärlden. Under 2013 skedde en förbättring men under 2014 stannade uppgången av sedan första halvåret varit svagt. Under andra halvåret i fjol förbättrades konjunkturen återigen och i de flesta industribranscherna har trenden pekats uppåt under 2015.

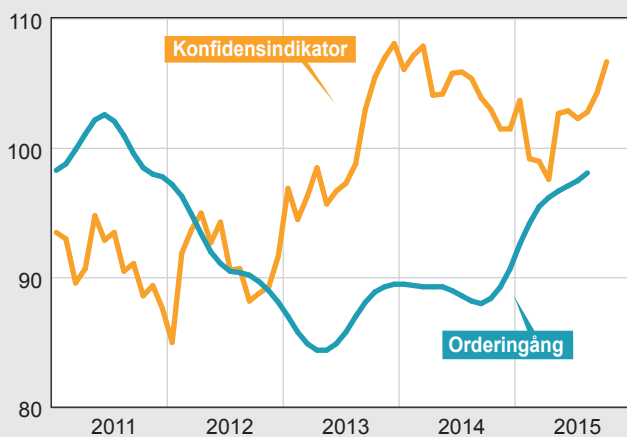
Trävaruindustri

Inom trävaruindustrin, liksom i många andra industribranscher, dämpades efterfrågan kraftigt under 2011 och 2012. Därefter påbörjades en återhämtning men den gick förhållandevis trögt under 2013 och 2014. Först i år har utvecklingen tagit större fart och orderingen har ökat med ungefär 10 procent under det senaste året. Det är framförallt hemmamarknaden som driver denna uppgång med en kraftig ökning under året. På exportmarknaden har efterfrågan vänt nedåt under de senaste månaderna.

Trävaruindustri

Orderingång, trend. Index 2011=100

Konfidensindikator, säsongrensad. Medelvärde=100

Konfidensindikatorn för trävaruindustrin i KI:s konjunkturbarometer började också stiga något tidigare än orderingen tog fart vilket är naturligt då konfidensindikatorerna även grundas på företagets produktionsprognoser. Från september 2012 till och med december 2013 steg indikatorn med hela 20 enheter. Därefter dämpades utvecklingen och indikatorn sjönk fram till april i år då den låg under det historiska genomsnittet några månader. Under det senaste halvåret har dock stämningsläget i branschen förbättrats markant och konfidensindikatorn snuddar i nuläget på nivåerna som rådde i början av 2014.

Maskinindustri

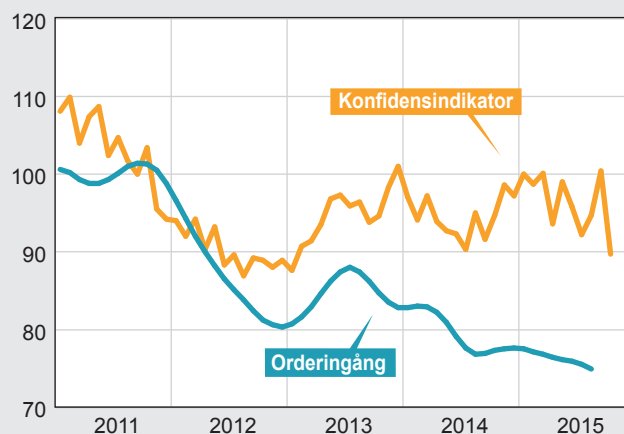
Maskinindustrin har mött en vikande efterfrågan under senare år. En kraftig nedgång inleddes hösten 2011 då orderingen minskade mer än 20 procent och denna bröts först i början av 2013. Efter en kort uppgång vände trenden återigen nedåt i slutet av 2013 och efterfrågan har fortsatt att dala sedan dess. Det senaste året har dock

nedgången varit marginell men det är långt kvar till ordernivåerna som rådde för 3–4 år sedan. Maskinindustrin är väldigt exportberoende och det är framförallt en vikande efterfrågan från utlandet som ligger bakom nedgången. På hemmamarknaden har trenden däremot varit uppåtgående under det senaste året men det får inget genomslag på branschens totala ordergång.

Maskinindustri

Orderingång, trend. Index 2011=100

Konfidensindikator, säsongrensad. Medelvärde=100

Stämningsläget bland företagen har inte varit lika dystert som ordergångens utveckling. Efter ett kraftigt ras 2011 och första halvåret 2012 så förbättrades företagets konjunkturbedömning och konfidensindikatorn kom tillbaka till det historiska genomsnittet i december 2013. Därefter skedde återigen en nedgång första halvåret i fjol som återhämtades under andra halvåret. Under 2015 har trenden varit något oklar. Konfidensindikatorn har varierat kraftigt både uppåt och nedåt. Efter en stor uppgång i september föll åter indikatorn i oktober med drygt 10 enheter. En stor förklaring till den ryckiga utvecklingen är företagets omväxlande lageromdömen. En negativ aspekt är dock att företagets produktionsplaner successivt har justerats ned under de senaste månaderna.

Motorfordonsindustri

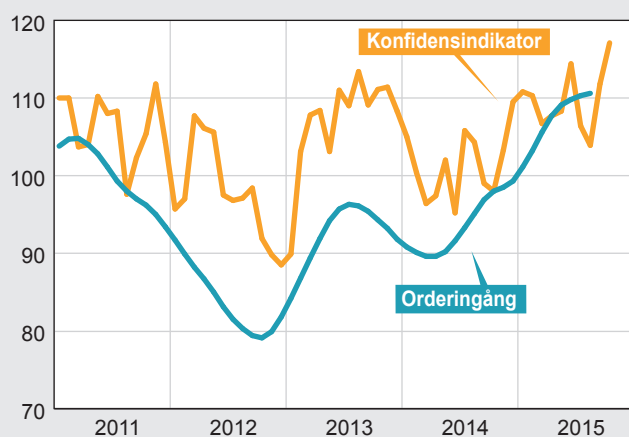
Motorfordonsindustrin är en konjunkturkänslig bransch där efterfrågan svänger relativt mycket jämfört med andra branscher. Orderingen dalade kraftigt 2011 och 2012 till följd av en svagare konjunktur för att sedan vända upp rejält första halvåret 2013. Sedan följde en ny nedgång som varade fram till sommaren i fjol. Under andra halvåret 2014 vände dock efterfrågan brant uppåt och uppgången har i stort sett hållit i sig sedan dess. Fram till årsskiftet var det både exportmarknaden och hemmamarknaden som bidrog till lyftet men under 2015 är det enbart exportmarknaden som har stigit medan efterfrågan från hemmamarknaden i stort sett varit oförändrad.

I FOKUS

Motorfordonsindustri

Orderingång, trend. Index 2011=100

Konfidensindikator, säsongrensad. Medelvärde=100

Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

KI-barometern har följt utvecklingen för SCB:s orderstatistik relativt väl. Konfidensindikatorn hade en negativ trend under 2011–2012 som sedan följdes av en kraftig uppgång första halvåret 2013. Efter en period där indikatorn stabiliserade sig klart över 100-strecket sjönk den på nytt mot slutet av 2013 och början av 2014. Därefter har trenden återigen varit uppåtgående, trots en lite ryckig utveckling på månadsbasis. Branschens orderstocksomdöme är gott vilket har inneburit att produktionsplanerna på tre månaders sikt stigit kraftigt på senare tid. De starka produktionsplanerna är det främsta skälet till att indikatorn ligger en bra bit över sitt historiska snitt.

Stål- och metallverk

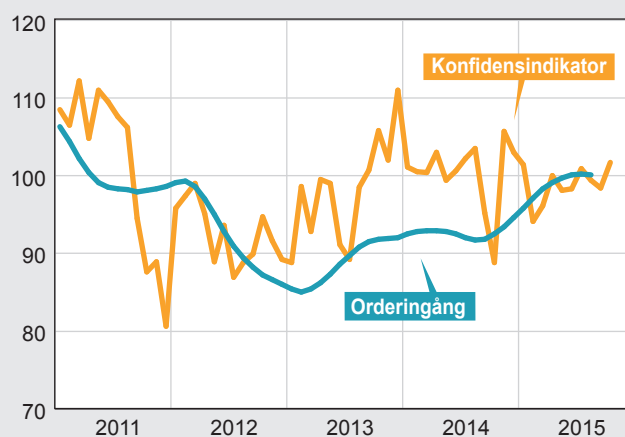
Sverige producerar betydande mängder järn-, stål- och andra metallprodukter som används som insatsvaror i den övriga industrin. Efterfrågan styrs mycket av aktuella råvarupriser och eftersom branschen är exportberoende även av valutakursernas utveckling. Orderingången för stål- och metallverken föll kraftigt från början av 2012 till början av 2013. Sedan har det varit en uppåtgående trend där troligtvis den svagare kronan hjälpt till att höja efterfrågan från utlandet. Efter en viss avmattning av uppgången under inledningen av 2014 tog orderinflödet fart ordentligt under slutet av fjolåret och trenden har pekat uppåt sedan dess. Det är exportmarknaden som drivit den positiva utvecklingen under perioden.

Branschens konfidensindikator föll rejält under 2011 men sedan inleddes en återhämtning. Från botten i december 2011 till toppen i december 2013 steg indikatorn med drygt 30 enheter. Därefter har den sjunkit något men från februari till oktober i år var trenden åter positiv. Företagen är inte helt tillfreds med orderstockarnas storlek men trots det var produktionsplanerna i oktober den högsta sedan december i fjol enligt Konjunkturinstitutets månadsbarometer.

Stål- och metallverk

Orderingång, trend. Index 2011=100

Konfidensindikator, säsongrensad. Medelvärde=100

Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

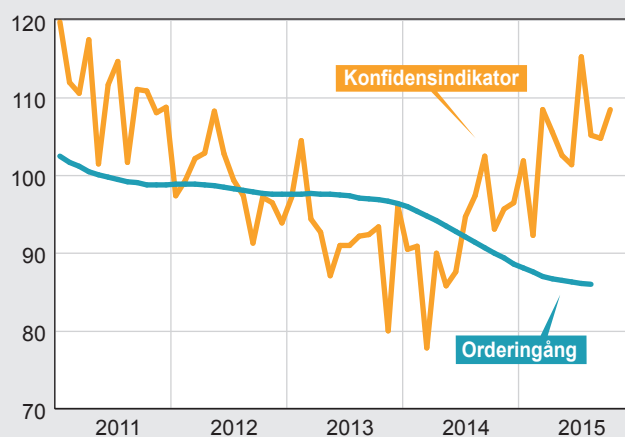
Livsmedelsindustri

För livsmedelsindustrin pekar utvecklingen åt olika håll när man jämför SCB:s orderstatistik med företagens bedömningar i konjunkturbarometern. Orderingången har haft en nedåtgående trend under i stort sett hela den senaste femårsperioden. Fram till slutet av 2013 var nedgången måttlig men sedan dalade den kraftigt till mitten av 2015 då nedgången bromsat in något. Större delen av produktionen inom livsmedelsindustrin sker för den inhemska marknaden så det är där det stora tappet har varit.

Livsmedelsindustri

Orderingång, trend. Index 2011=100

Konfidensindikator, säsongrensad. Medelvärde=100

Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

KI-barometern visade även den en nedåtgående trend under lång tid. För många andra branscher som hade nedgångar under 2011 och 2012 så vände det dock i de flesta fall upp under början av 2013. För livsmedelsindustrin dröjde däremot uppgången i stämningsläget till början av 2014. Då steg å andra sidan indikatorn snabbt, på sex månader gick den upp 25 enheter. Sedan mars i år har konfidensindikatorn legat över det historiska snittet vilket innebär åtta månader i rad som detta inträffat.

2014. Industriproduktionen som gick starkt steg med 6,3 procent samtidigt som byggproduktionen ökade med hela 13,1 procent i årstakt. Hittills i år har produktionen inom näringslivet gått upp med 3,4 procent jämfört med samma period föregående år.

Produktionen i näringslivet

Förändring i procent

	aug 15/ jul 15 ¹⁾	jun–aug 15/ mar–maj 15 ¹⁾	aug 15/ aug 14 ²⁾
Industri inkl. energi	4,0	0,6	6,3
Bygg	–0,5	1,6	13,1
Tjänster	–0,1	0,6	1,9
Totalt	0,9	0,7	3,7

1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: september 2015

Källa: SCB:s konsumentprisindex

Edith Brodda Jansen och Paulina Jonéus

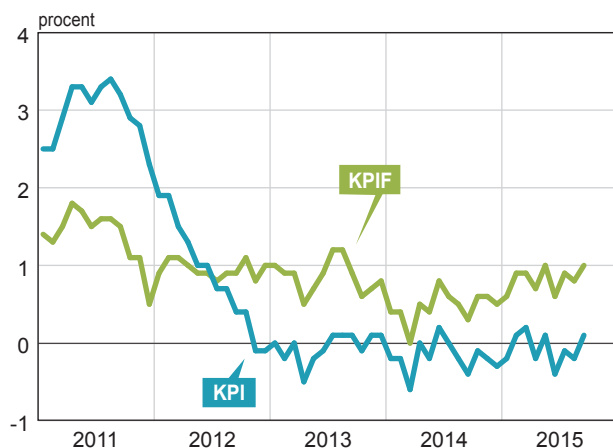
Livsmedelspriser drar upp inflationen

Inflationstakten, det vill säga förändringen i KPI under de senaste 12 månaderna, var 0,1 procent i september. Det är en uppgång från föregående månad då den var –0,2 procent.

Inflationstakten har hittills i år varit i närheten av noll procent varje månad och har vid tre tidigare tillfällen varit positiv, senast i maj. Som högst var siffran i mars då förändringen i KPI var 0,2 procent och som lägst var siffran i juni då den var –0,4 procent.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Många små faktorer bidrog till den positiva inflationstakten i september. Störst påverkan hade höjda livsmedelspriser, vilka ökat med 3,2 procent jämfört med för ett år sedan och påverkade inflationstakten med 0,4 procentenheter. Detta är samma påverkan på inflationstakten som i augusti och precis som föregående månad bidrog framförallt prisökningar på frukt och grönsaker till uppgången.

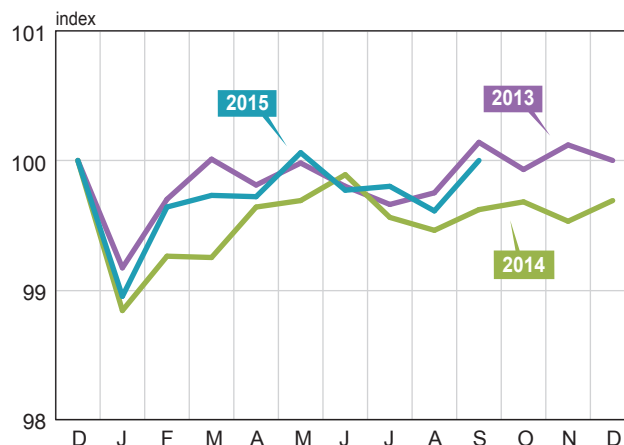
Prisökningar inom transporttjänster, alkoholhaltiga drycker och tobak, restauranger samt höjda hyror bidrog med 0,2 procentenheter vardera till inflationstakten i september. Inom transporttjänster var det framförallt prisökningar för utrikes flyg som påverkade inflationstakten. Jämfört med för ett år sedan har priserna ökat med 20,4 procent och detta är den enskilda produktgrupp som påverkade inflationstakten mest i september.

Samtidigt som prishöjningar på hyror bidrog uppåt hade hela boendeposten motsatt effekt på inflationstakten. Den positiva inflationstakten motverkades av lägre räntekostnader samt lägre el- priser, vilka minskade med 18,2 respektive 5,7 procent. Både räntekostnaderna och elpriserna har påverkat inflationstakten nedåt varje månad under 2015. Effekten i september var 0,7 procentenheter för räntor och 0,2 procentenheter för el, vilket är något lägre än den effekt de haft på inflationstakten under sommarmånaderna.

Även lägre priser för drivmedel drog ned inflationstakten i september. Priserna var 11,8 procent lägre jämfört med för ett år sedan. Priser för teletjänster och utrustning minskade med 7,8 procent jämfört med september 2014 och bidrog nedåtmed 0,3 procentenheter till inflationstakten.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år=100

Hösten syns i månadsförändringen

Utvecklingen för KPI den senaste månaden var positiv då konsumentpriserna steg med 0,4 procent från augusti till september 2015.

Till månadsförändringen bidrog framförallt högre priser på kläder. Det är normalt för produktgruppen att priserna går upp under de första höstmånaderna för att sedan gå ner mot slutet av året.

För transporttjänster har man sedan fem år tillbaka kunnat se en nedgång i augusti jämfört med juli. I år var prisnedgången på transporttjänster i augusti något kraftigare än tidigare år och uppgången i september kan ses som en rekyl efter detta. Från augusti till september steg sedan priserna med 1,9 procent. Elpriserna har efter ett antal månader med negativ månadstakt gått upp under augusti och september med 2,8 respektive 1,5 procent.

Priserna ökade även inom gruppen rekreation och kultur från augusti till september vilket är normalt för

säsongen. Priserna tenderar att gå ner från juli till augusti för att sedan gå upp till hösten. Rekreation och kultur har KPI:s fjärde största vikt utav de tolv COICOP-grupperna. Gruppen representerar ett brett utbud av varor och tjänster inom området och innehåller bland annat husvagnar, datorer, friluftsfartyg, biobiljetter, böcker och flygcharter.

Uppgången av månadstakten för KPI motverkades något av prissänkningar på drivmedel som sjönk med 5,5 procent mellan augusti och september.

Prisökningarna på kläder bidrog med 0,3 procentenheter medan prisökningar på tomater, transporttjänster, el, inventarier och hushållsvaror samt rekreation och kultur bidrog med 0,1 procentenheter vardera till månadsförändringen. Prissänkningar på drivmedel bidrog nedåt med 0,2 procentenheter till månadsförändringen.

Konsumentprisernas förändring

September 2015	Förändring från		Bidrag till förändring sedan sep 2014 ¹⁾
	Föregående månad	sep 2014	
Livsmedel och alkoholfria drycker	-0,2	3,1	0,4
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,4	4,5	0,2
Kläder och skor	6,8	1,8	0,1
Boende	0,2	-3,2	-0,8
Inventarier och hushållsvaror	1,0	1,2	0,1
Hälsa- och sjukvård	-0,2	0,6	0,0
Transport	-1,0	-1,0	-0,1
Post och telekommunikationer	-0,2	-7,4	-0,3
Rekreation och kultur	0,6	1,1	0,1
Utbildning	-0,8	1,8	0,0
Restauranger och logi	0,4	2,9	0,2
Div varor och tjänster	0,1	2,0	0,1
KPI totalt	0,4	0,1	0,1

1) Procentenheter

Underliggande inflationen steg

De underliggande mått som beräknas av SCB ska fånga den långsiktiga inflationen och den bör på lång sikt ha samma genomsnitt som KPI-inflationen.

Inflationstakten rensad för effekten av räntesatsförändringar enligt måttet KPIF (KPI med fast ränta) var 1,0 procent i september. Det är en ökning jämfört med föregående månad då den var 0,8 procent. Under 2015 har inflationstakten enligt KPIF varit mellan 0,6 och 1,0 procent.

Ett ytterligare mått på underliggande inflation fås genom att rensa dels för effekten av räntesatsförändringar, dels för effekten av förändringar i energipriser. Inflationstakten enligt detta mått, KPIF exklusive energi, var 1,8 procent i september. Från augusti till september 2015 steg KPIF exklusive energi med 0,6 procent. KPIF exklusive energi publiceras från och med september 2015 av SCB till följd av efterfrågan från användare.

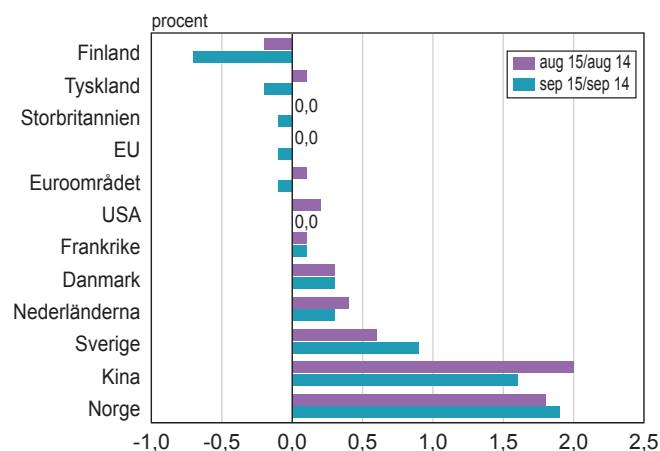
Svensk inflation näst högst i EU

Inflationstakten enligt HIKP, som är ett inom EU jämförbart mått på inflationen, var i Sverige 0,9 procent i september 2015. Tillsammans med Belgien och Portugal hade Sverige då den näst högsta HIKP-inflationen i EU efter Malta vars inflation låg på 1,6 procent i september. Lägst inflationstakt

hade Cypern med -1,9 procent. För samtliga EU-länder var inflationstakten i september -0,1 procent, en nedgång sedan augusti då den var 0,0 procent.

Inflationstakten i olika länder

EU-länder och Norge enligt HIKP

Även för EMU-länderna var inflationstakten -0,1 procent i september. De största negativa bidragen till HIKP-inflationen i euroområdet var prissänkningar på bränsle, eldningsolja samt på mjölk, ost och ägg. Samtidigt bidrog prisökningar på restaurang- och cafébesök, grönsaker och tobaksvaror uppåt.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: september 2015

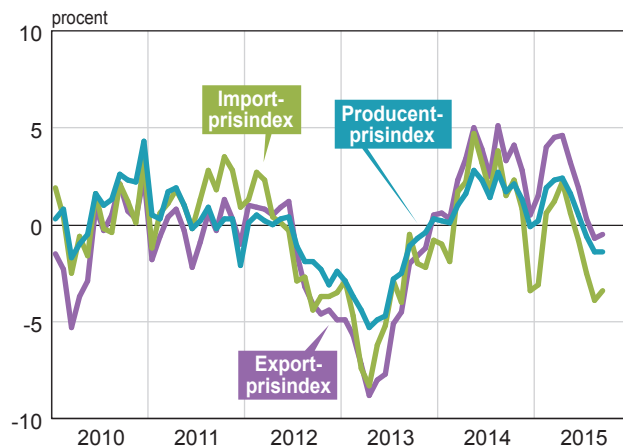
Källa: SCB:s producentprisindex

Lägre producent- och importpriser i september

Producentpriserna totalt sjönk med 0,3 procent mellan augusti och september. Under samma period sjönk priserna med 0,5 procent på exportmarknaden, med 0,2 procent på importmarknaden och med 0,1 procent på hemmamarknaden.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med import-

priserna, sjönk med 0,1 procent från augusti till september och med 2,7 procent jämfört med september förra året. Nedgången beror bland annat på lägre priser på energi-relaterade varor som gått ned 23,6 procent i motsvarande årstakt räknat. Däremot har priserna på konsumtionsvaror gått upp med 2,5 procent under samma jämförelseperiod.

Jämfört med september förra året har priserna på hemmamarknaden sjunkit med 2,0 procent, på exportmarknaden med 0,5 procent och på importmarknaden med 3,4 procent. Producentpriserna totalt har sjunkit med 1,4 procent under samma period.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: september 2015

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Gabrielle Larsson

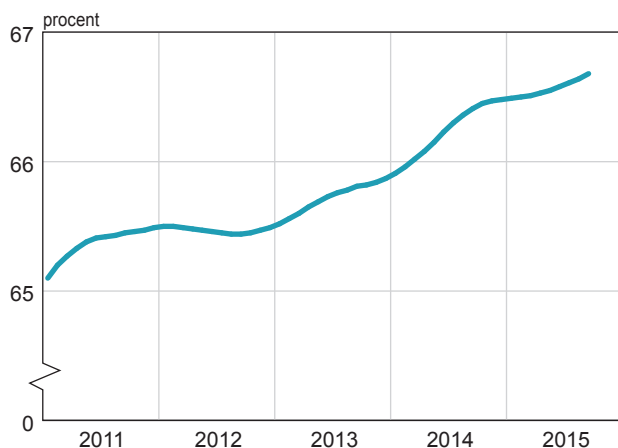
Antalet sysselsatta i åldern 15–74 år uppgick till 4 832 000 i september 2015, icke säsongrensat. Antalet arbetslösa uppgick till 348 000 vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 6,7 procent. Antalet arbetade timmar uppgick i genomsnitt till 164,9 miljoner per vecka. Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet sysselsatta och en minskning av arbetslösheten, det relativa arbetslöshetstalet uppgick till 7,2 procent.

Arbetsförmedlingens statistik över de inskrivna arbetslösa visar på en fortsatt svag minskning. Minskningen är bland kvinnor och ungdomar. I slutet av september var 369 000 personer inskrivna som arbetslösa, 2 000 färre än september 2014. Antalet nya lediga platser är fortsatt högt och uppgick till 91 000, vilket kan jämföras med 69 000 personer motsvarande månad i fjol. I september fick 43 000 personer ett arbete, en minskning med 5 000 jämfört med samma månad föregående år.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen.

Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Sysselsättning

I september 2015 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 4 832 000, icke säsongrensat, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 66,5 procent. Bland kvinnorna uppgick sysselsättningsgraden till 64,5 procent och bland männen var den 68,4 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet och andelen sysselsatta. I september 2015 uppgick antalet sysselsatta till 4 846 000, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 66,7 procent.

Antalet fast anställda kvinnor ökade

I september 2015 uppgick antalet anställda till 4 320 000. Antalet fast anställda uppgick till 3 591 000 och antalet tidsbegränsat anställda uppgick till 730 000 personer. Bland kvinnorna ökade antalet fast anställda med 45 000 och uppgick till 1 766 000. Antalet fast anställda män uppgick till 1 825 000.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet anställda, som i september 2015 uppgick till 4 347 000 personer. Ökningen av antalet fast anställda är fortsatt positiv men har mattats av något jämfört med de senaste månaderna.

Antalet arbetade timmar

Det totala antalet arbetade timmar i september 2015 uppgick i genomsnitt till 164,9 miljoner per vecka, enligt icke säsongrensade data. Totalt så arbetade kvinnor i genomsnitt 71,9 miljoner timmar per vecka och motsvarande siffra för män var 93,0.

Arbetsmarknad						
	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
jan	4 619	4 717	12 350	12 210	436	430
feb	4 648	4 730	15 490	15 720	433	433
mar	4 701	4 767	15 830	15 940	440	414
apr	4 698	4 762	14 500	14 530	445	432
maj	4 746	4 829	15 520	15 150	413	420
jun	4 870	4 903	14 460	15 700	493	456
jul	4 982	5 003	9 890	9 900	380	350
aug	4 863	4 962	12 500	12 240	389	337
sep	4 809	4 832	16 360	16 490	371	374
okt	4 772		16 320		389	
nov	4 786		16 180		380	
dec	4 763		14 100		360	

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en svag ökning av antalet arbetade timmar. I september 2015 uppgick antalet arbetade timmar till i genomsnitt 146,4 miljoner per vecka.

Ungdomsarbetslösheten minskade

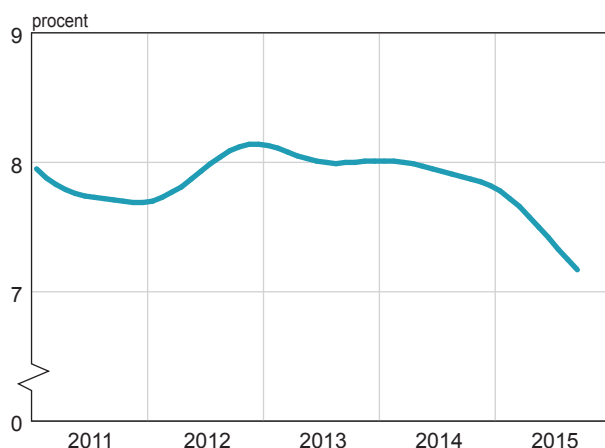
I september 2015 var antalet arbetslösa i åldern 15–74 år 348 000, icke säsongrensat. Antalet arbetslösa män uppgick till 184 000 och antalet arbetslösa kvinnor uppgick till 163 000. Det relativa arbetslöshetstalet uppgick till 6,7 procent. Arbetslösheten bland männen uppgick till 6,8

procent och bland kvinnorna var den 6,6 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar en minskning av antalet och andelen arbetslösa. I september 2015 uppgick antalet arbetslösa till 374 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 7,2 procent.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 113 000 arbetslösa, en minskning med 25 000 jämfört med september 2014. Av de arbetslösa ungdomarna var 50 000 heltidsstuderande. Andelen arbetslösa ungdomar uppgick till 18,5 procent av arbetskraften, vilket är en minskning med 3,7 procentenheter jämfört med motsvarande månad föregående år.

Även bland ungdomar i åldern 15–24 år visar säsongrensade och utjämnade data på en minskning av såväl antalet som andelen arbetslösa. Antalet arbetslösa ungdomar uppgick till 130 000 vilket motsvarar en arbetslöshet på 20,1 procent.

Antalet inskrivna arbetslösa minskade svagt

Antalet inskrivna arbetslösa, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, uppgick i september 2015 till 369 000. Jämfört med september föregående år är det en minskning med 2 000 personer. Bland de inskrivna arbetslösa var 197 000 öppet arbetslösa och 172 000 personer deltog i program med aktivitetsstöd.

Även antalet ungdomar (18–24 år) som är inskrivna som arbetslösa fortsätter att minska. I slutet av september var 73 000 ungdomar inskrivna som arbetslösa, en minskning med 11 000 på ett år.

Antalet nya lediga platser som anmäldes till landets arbetsförmedlingar var 91 000, vilket är 22 000 fler än motsvarande månad föregående år. Under september 2015 fick 43 000 personer ett arbete vilket är 5 000 färre än september 2014. Antalet varslade uppgick till 3 600, en minskning med 1 000 jämfört med september 2014.

Arbetskraftskostnader & löner

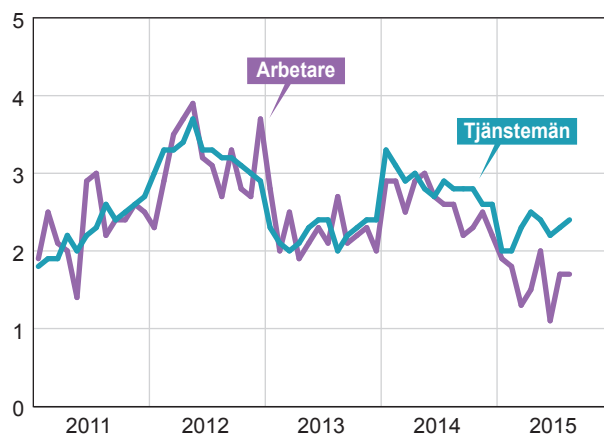
Senaste uppgift: augusti 2015

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under augusti 2015 157,00 kronor exklusive övertidstillägg och 159,00 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 1,7 procent, i båda fallen, jämfört med augusti 2014. Under augusti 2015 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 37 000 kronor exklusive rörliga tillägg och 37 700 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 2,4 procent, i båda fallen, jämfört med augusti 2014.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för augusti 2015 beräknats till 281,87 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 119,3 en förändring med 3,7 procent jämfört med augusti 2014. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för augusti 2015 beräknats till 260,31 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 57 081 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 116,7 en ökning med 3,4 procent jämfört med augusti 2014. Motsvarande index för tjänstemän blir 120,3 en ökning med 3,4 procent jämfört med augusti 2014.

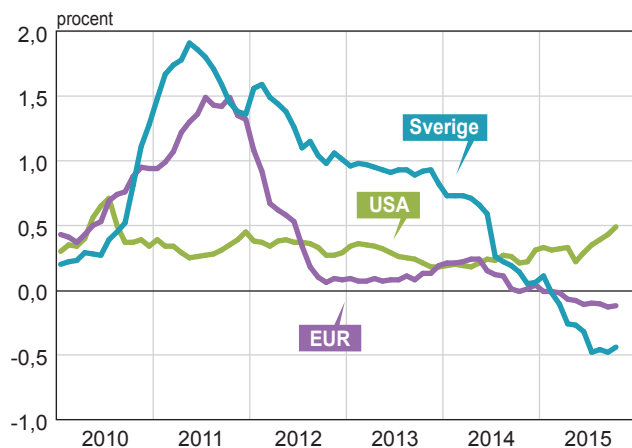
FINANSMARKNAD

Oförändrade styrräntor

Den 28 oktober meddelade Riksbanken att man lämnar reporäntan oförändrad på –0,35 procent. Samtidigt utökas köpen av statsobligationer med 65 miljarder kronor, och kommer därmed att uppgå till totalt 200 miljarder vid halvårsskiftet 2016. Motiveringen till den mer expansiva penningpolitiken är den fortsatta osäkerheten i den globala konjunkturen. Riksbanken skriver även ner den svenska inflationsprognosen för de kommande två åren något, samtidigt som en första höjning av räntan skjuts ungefär ett halvår fram i tiden. Trots detta räknar Riksbanken fortfarande med att inflationen närmar sig målet 2 procent under 2016.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

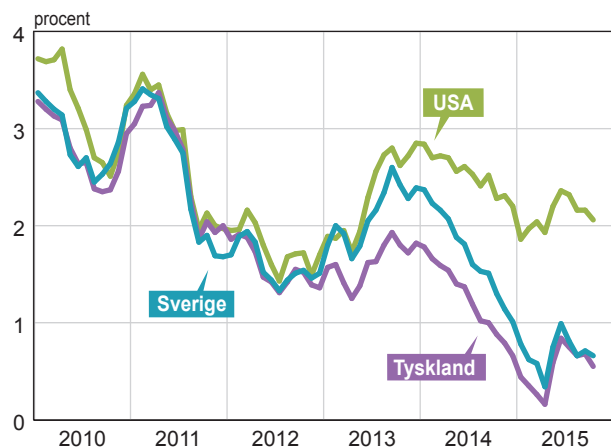

Källa: Riksbanken

Riksbankens besked om ett utökat stödköpsprogram i kombination med att Riksgälden inte reviderade upp sitt lånebehov bidrog till en nedgång för tioåriga statsobligationer. I månadsgenomsnitt föll de långa räntorna med cirka 5 punkter till 0,66 procent medan de korta räntornas avkastning ökade med 4 punkter till -0,44 procent. ECB har tidigare flaggat för ytterligare stimulanser i december och Riksbankens besked var inte tillräckligt för att undvika en kronförstärkning mot euron. Under oktober stärktes kronan med 5 öre mot euron, från 9,40 till 9,35 kronor.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

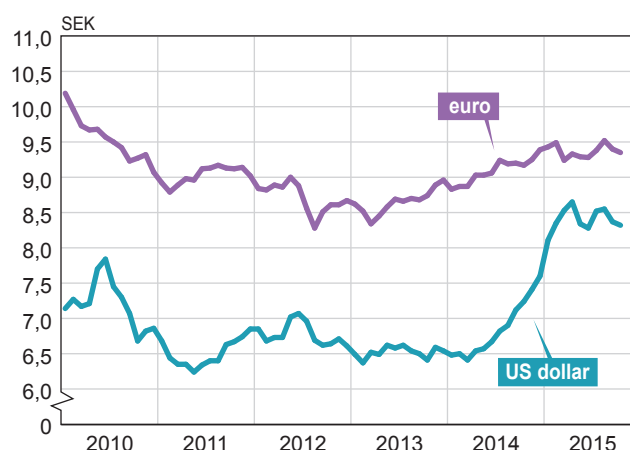

Källa: Riksbanken

Även den amerikanska centralbanken Federal Reserve meddelade den 28 oktober att man lämnar styrräntan oförändrad inom intervallet 0,0–0,25 procent. Fed vill se en förbättring på arbetsmarknaden och att inflationen rör sig mot tvåprocentsmålet innan man bestämmer sig för att genomföra den första förändringen av räntan sedan december 2008. Marknaden tolkade Feds formuleringar under räntebeskedet som en möjlig öppning för en räntehöjning i december varpå dollarn och långa amerikanska räntor stärktes något. Den amerikanska dollarn handlades den sista oktober för 8,52 kronor och amerikanska tioåriga statsobligationer gav en avkastning på 2,15 procent.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro. Månadsgenomsnitt

Källa: Riksbanken

Uppåt på världens börser

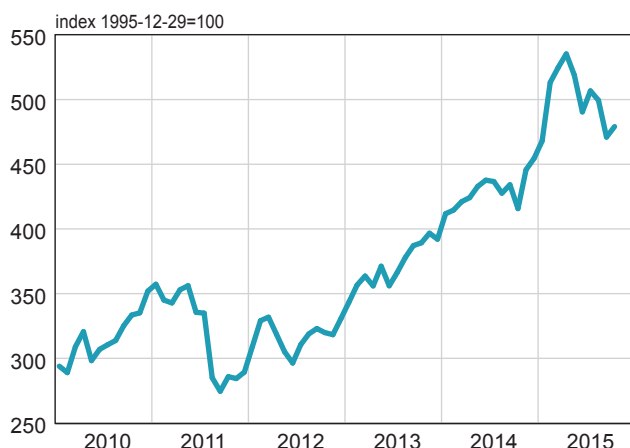
Trots svaga makrosiffror från både USA och Kina under månaden vände världens börser uppåt under oktober efter några månader i moll. Sysselsättningssiffror för USA som presenterades i början av månaden var sämre än väntat, men ledde ändå till glädjeskutt på börserna då de sänkte förväntningarna på en räntehöjning från Fed senare under månaden.

Dow Jones och Nasdaq steg med 8,5 respektive 9,4 procent under oktober. I Kina var Hang seng- och Shanghaibörserna upp 8,6 och 10,8 procent vardera. I Tokyo steg Nikkei-index med 9,8 procent under månaden, medan Frankfurtbörsens DAX-index och Londonbörsens FTSE-index ökade med 12,3 respektive 4,9 procent.

Även på Stockholmsbörsen var tongångarna positiva och Affärsvärldens generalindex steg med 6,8 procent under oktober.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

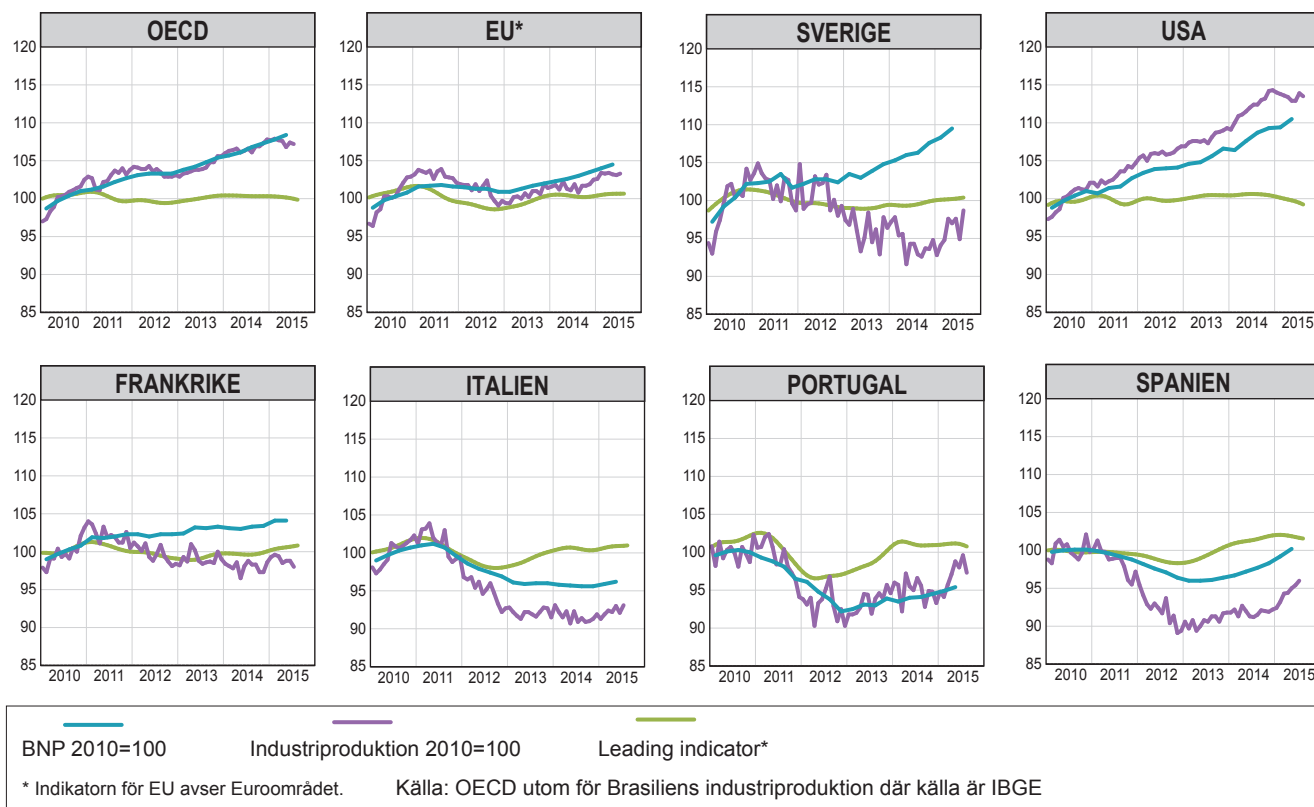

Källa: Affärsvärlden

Elin Henriksson och Andreas Hörnvist,
Finansmarknadsstatistik

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Från första till andra kvartalet uppgick den genomsnittliga BNP-tillväxten för EU:s medlemsländer till 0,5 procent, säsongrensad, vilket var nionde kvartalet i följd med positiv kvartalstillväxt. Den ledande indikatorn indikerar att den ekonomiska återhämtningen fortsätter och noteringen i augusti var den högsta på fyra år.

Efter en relativt god utveckling under inledningen av året bromsade den franska ekonomin in och eurozonens näst största ekonomi kunde inte följa upp första kvartalets starka tillväxtsiffra. Säsongrensade uppgifter visar att landets BNP var oförändrad från första till andra kvartalet och återhämtningen går fortsatt trögt. Även den franska industriproduktionen visar svaghetstecken och i juli minskade produktionen med 0,8 procent, säsongrensad och jämfört med månaden innan. För trettonde månaden i följd steg dock den ledande indikatorn och då julinoteringen ligger över den långsiktiga trenden indikerar det att den ekonomiska utvecklingen kommer att stärkas framöver.

Likaså har återhämtningen i Italien varit svag och landet har haft svårt att få igång maskineriet. Utvecklingen under 2015 visar däremot på ett trendbrott och från första till andra kvartalet ökade BNP med 0,3 procent, säsongrensad. Tillväxten låg visserligen under genomsnittet för EU men det var andra kvartalet i följd som BNP växte och senast

det inträffade var 2011. Även industriproduktionen i landet uppvisar positiva tillväxttal och säsongrensade uppgifter visar att produktionen ökade med 1,1 procent i juli och jämfört med månaden innan. Även landets ledande indikator steg i augusti och då den ligger över den långsiktiga trenden tyder det på att den italienska ekonomin kommer att fortsätta att utvecklas positivt.

Första kvartalet i år uppvisade den spanska ekonomin den högsta tillväxttakten på flera år. Det följdes upp av ett ännu starkare andra kvartal då BNP ökade med 1,0 procent, säsongrensad och jämfört med kvartalet innan, och Spanien är nu en av EU:s främsta tillväxtländer. Även den spanska industriproduktionen visar en god utveckling och säsongrensade uppgifter visar att produktionen i juli var 5,3 procent högre än samma månad föregående år.

Även Portugal visar tecken på en uthållig och stabil återhämtning och korregerat för säsongvariationer växte BNP med 0,5 procent från första till andra kvartalet. Det var femte kvartalet i följd med positiv kvartalstillväxt. Den portugisiska industriproduktionen föll dock tillbaka i augusti då produktionen minskade med 2,3 procent, säsongrensad och jämfört med juli. Mätt i årstakt visar dock industriproduktionen positiva tillväxtsiffror och var i augusti 1,8 procent högre än samma månad föregående år.

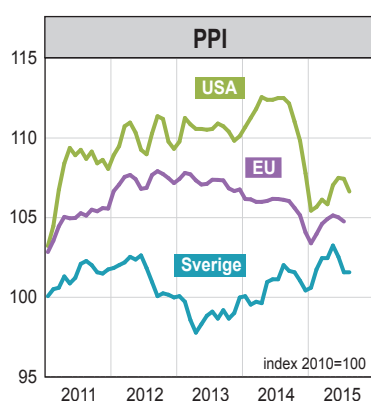
INTERNATIONELL UTBLICK

Producentprisindex

Inom EU har producentpriserna utvecklats relativt svagt hittills under året. I augusti sjönk producentpriserna med 0,2 procent jämfört med månaden innan och det var andra månaden i följd som priserna föll tillbaka. Prisutvecklingen de senaste månaderna har överlag varit dämpad bland medlemsländerna i EU men den kraftigaste tillbakagången visar producentpriserna i Storbritannien som fallit kraftigt den senaste tiden. Från mitten av 2012 och närmare ett år framåt steg producentpriserna stadigt uppåt innan de störtök i början av 2014. Sedan dess har prisutvecklingen varit nedåtgående och i september var producentpriserna 2,4 procent lägre än månaden innan. I årstakt har priserna fallit med 5,7 procent.

I USA föll producentpriserna kraftigt under förra hösten innan utvecklingen vände i början av året och producentpriserna åter började stiga i långsam takt. De senaste

två månaderna visar däremot på en nedåtgående trend och jämfört med föregående månad sjönk producentpriserna i augusti med 0,7 procent. Jämfört med motsvarande månad året innan var producentpriserna 5,2 procent lägre.

Producentprisindex

	Avser månad	Index 2010=100	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU	jul	104,8	-0,2	-1,3
Danmark	aug	107,9	-0,3	1,1
Finland	aug	103,6	-1,2	-2,4
Frankrike	aug	102,4	-1,0	-2,6
Italien	aug	104,2	-0,7	-1,7
Spanien	jul	106,5	-0,2	-0,8
Storbritannien	aug	99,6	-2,4	-5,7
Sverige	aug	101,6	0,0	-0,4
Tyskland	jul	105,1	0,1	0,2
Norge	aug	110,0	-1,1	-2,5
USA	aug	106,6	-0,7	-5,2

Källa: OECD

EU-barometern

EU-kommissionens konjunkturbarometer i oktober låg i stort sett kvar på en oförändrad nivå för både EU och euroområdet och uppgick till 107,5 respektive 105,9. Stämningssläget förbättrades inom detaljhandeln, byggsektorn och industrin, men tyngdes ned av ett lägre konsumentförtroende och ett försvagat läge inom tjänstesektorn. Bland de största medlemsländerna noterades Frankrike och Italien för de kraftigaste uppgångarna medan stämningssläget försämrades i Storbritannien och Tyskland. Sveriges indikator ökade med 1,2 enheter till 108,6. Konfidensindikatorn för konsumentförtroendet föll tillbaka medan stämningssläget inom övriga sektorer förbättrades. Bakom uppgången stod främst ett kraftigt förbättrat stämningssläge inom byggsektorn men även industrin visade en tydlig ökning.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,2	0,2	0,6	1,1	0,5	1,0	0,5	0,6
Förändr. 4 kv.	%	1,8	0,0	2,4	3,3	1,6	2,7	1,9	2,2
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-4,6	-0,2	-0,4	4,0	0,3	-0,4	0,2	-0,2
Förändr. 12 mån.	%	-0,1	-1,6	0,8	6,2	-0,7	1,0	1,4	0,6
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,3	0,1	-0,2	0,5	-0,3	-0,3	0,1	-0,1
Förändr. 12 mån.	%	0,3	-0,7	-0,2	0,9	-0,2	-0,7	-0,1	0,5
Arbetslöshet ⁵⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	6,3	9,7	5,5	7,0	4,5	5,1	9,5	6,8
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,0	0,1	-0,1	-0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0
	procentenheter	-0,3	0,9	-0,7	-1,1	-0,5	-0,8	-0,6	-0,5
Kort ränta ⁶⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,01	-0,04	0,59	-0,29	-0,04	0,33	-0,04	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,06	-0,01	0,00	-0,02	-0,01	0,01	-0,01	..
	procentenheter	-0,30	-0,14	0,03	-0,77	-0,14	0,10	-0,14	..
Lång ränta ⁷⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,93	0,90	1,85	0,71	0,65	2,17	1,40	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,09	0,08	-0,01	0,05	0,04	0,01	0,00	..
	procentenheter	-0,03	-0,23	-0,23	-0,80	-0,27	-0,36	-0,26	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Andra kvartalet 3) Sverige och USA augusti, övriga juli 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. USA och OECD augusti, övriga september 5) Storbritannien juni, USA september, övriga augusti 6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. September 7) September

Källa: OECD, Eurostat

INTERNATIONELL UTBLICK

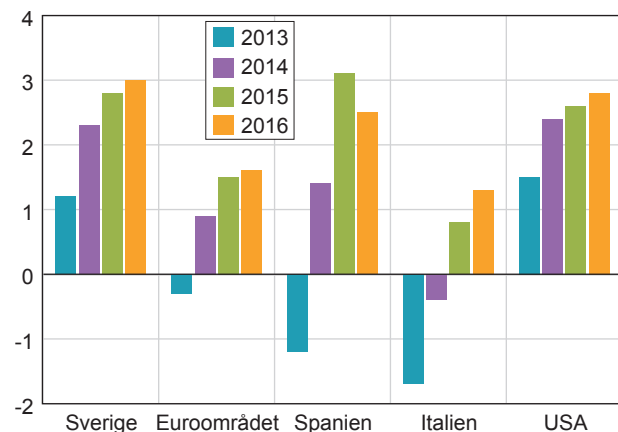
IMF sänker tillväxtprognosen för världsekonomin

I början av oktober publicerade internationella valutafonden (IMF) sin senaste prognos för världsekonomin. IMF konstaterar att den ekonomiska utvecklingen i världen har saktat ner något och bedömer att den globala tillväxten kommer att landa på 3,1 procent under 2015 och 3,6 procent 2016. Det är alltså lite svagare än prognosen i april som har reviderats ned med 0,4 procentenheter för innevarande år och 0,2 procentenheter för 2016. Konjunkturutsikterna är i nuläget ojämnt fördelade mellan olika regioner, där de utvecklade industriländerna fortsatt klättrar sakta uppåt, medan nedåtriskerna har tilltagit något för tillväxtländerna.

Liksom tidigare i år kretsar de mörka molnen framförallt över tillväxtländerna där ökad volatilitet på finansmarknaderna och flykt till dollarn hämmar tillväxtförutsättningarna framöver. Olja- och råvarubaserade tillväxtekonomier fortsätter också att pressas av fallande råvarupriser och BNP i Ryssland väntas krympa både i år och 2016. För Latinamerika sänks prognosen rejält efter att utsikterna för Brasilien försämrats kraftigt. I Kina är dock prognosen oförändrad från april och en svag dämpning av tillväxten väntas under de närmaste två åren.

BNP

Procentuell volymförändring, prognos för 2015 och 2016

Källa: IMF

Ljusare för Sverige

För svensk del höjde IMF sina prognoser för BNP-tillväxten med 0,1 procentenheter för 2015 och 0,2 procentenheter för 2016. Hushållskonsumtionen och bostadsinvesteringarna väntas fortsatt vara drivkrafter för tillväxten som bedöms landa på 2,8 procent för helåret 2015 och 3 procent under 2016. Det är betydligt starkare än för euroområdet där tillväxten väntas fortsätta vara relativt svag. Lägre oljepriser och fortsatt expansiv penningpolitik påverkar euroländerna positivt, men tillväxten väntas trots detta inte ta någon större fart och den dämpade tillväxtprognosen från april står kvar oförändrad. En ljuspunkt är dock att de hårt prövade ekonomierna i Sydeuropa tar större fart,

och BNP-tillväxten för både Spanien och Italien har blivit ordentligt uppjusterade sedan april.

USA fortsatt draglok

USA väntas fortsatt att vara draglok för världsekonomin framöver. Lägre energipriser och en förbättrad bostadsmarknad stödjer uppgången och väger upp för att den allt starkare dollarn kommer att påverka nettoexporten negativt. BNP väntas nu öka med 2,6 procent i år och stärks lite till nästa år till 2,8 procent, vilket är klart starkare än tillväxten för de utvecklade ekonomierna totalt. Tillväxten väntas dock bli lite långsammare än vad man trodde i april och prognoserna har tonats ner en aning. Utsikterna på lång sikt ser dock lite blekare ut, där IMF identifierar den åldrande befolkningen och lägre produktivitet utveckling som tillväxtdämpande.

BNP enligt World Economic Outlook

	Volymförändring i % från föregående år			Diff. från progn apr 2015	
	Prognos okt 2015				
	2014	2015	2016	2015	2016
Hela världen	3,4	3,1	3,6	-0,4	-0,2
Utvecklade länder	1,8	2,0	2,2	-0,4	-0,2
USA	2,4	2,6	2,8	-0,5	-0,3
Euroområdet	0,9	1,5	1,6	0,0	0,0
Tyskland	1,6	1,5	1,6	-0,1	-0,1
Frankrike	0,2	1,2	1,5	0,0	0,0
Italien	-0,4	0,8	1,3	0,3	0,2
Spanien	1,4	3,1	2,5	0,6	0,5
Japan	-0,1	0,6	1,0	-0,4	-0,2
Storbritannien	3,0	2,5	2,2	-0,2	-0,1
Kanada	2,4	1,0	1,7	-1,2	-0,3
Övriga utveckl. länder	2,8	2,3	2,7	-0,5	-0,4
Tillväxt- och					
utvecklingsländer	4,6	4,0	4,5	-0,3	-0,2
Central- o Östeuropa	1,9	-0,1	2,8	-0,5	-0,4
Ryssland	0,6	-3,8	-0,6	0,0	0,5
Asien	6,8	6,5	6,4	-0,1	0,0
Kina	7,3	6,8	6,3	0,0	0,0
Indien	7,3	7,3	7,5	-0,2	0,0
Syd- o Mellanamerika	1,3	-0,3	0,8	-1,2	-1,2
Brasilien	0,1	-3,0	-1,0	-2,0	-2,0
Mexiko	2,1	2,3	2,8	-0,7	-0,5
Mellanöstern, Nordafrika,					
Afghanistan o Pakistan	2,7	2,5	3,9	-0,4	0,1

Källa: IMF

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2010=100	2 kv	109,7 ¹⁾	1,1 ¹⁾	3,3
Fast bruttoinvestering	volym	2010=100	2 kv	120,1 ¹⁾	1,5 ¹⁾	6,5
Hushållens konsumtion	volym	2010=100	2 kv	109,0 ¹⁾	0,4 ¹⁾	2,0
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	aug	115,2 ¹⁾	-0,1 ¹⁾	1,9
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		2 kv	12,7		38
			1-2 kv	23,6		33
Industri						
Produktion	volym	2010=100	aug	87,7	5 ¹⁾	4
			jan-aug	91,3		1
Omsättning	volym	2010=100	aug	92,3	2 ¹⁾	9
			jan-aug	92,5		3
Orderingång	volym	2010=100	aug	92,7	0 ¹⁾	9
			jan-aug	93,8		6
Kapacitetsutnyttjande	%		2 kv	89,7 ¹⁾	1,0 ¹⁾²⁾	1,4 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		2 kv	47,3		8
			1-2 kv	93,7		9
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		sep	104,1	0 ¹⁾	2
			jan-sep	875,8		5
Varuimport	mdr kr		sep	100,8	0 ¹⁾	0
			jan-sep	855,5		4
Handelsnetto	mdr kr		sep	3,3		
			jan-sep	20,3		
Bytesbalans	mdr kr		2 kv	58,4		
			1-2 kv	137,1		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2010=100	sep	114,1 ¹⁾	0,7 ¹⁾	3,7
			jan-sep			4,3
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	aug	109,8 ¹⁾	-0,5 ¹⁾	1,4
			jan-aug			2,6
Personbilsregistreringar, nya	st		okt	32 675		10
			jan-okt	295 259		10
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	okt	98,8 ⁴⁾	98,7 ⁴⁾	97,7 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	sep	314,1	0,4	0,1
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	sep	204,5	0,4	1,0
Producentprisindex		2005=100	sep	113,0	-0,3	-1,4
Exportprisindex		2005=100	sep	109,5	-0,5	-0,5
Importprisindex		2005=100	sep	108,5	-0,2	-3,4
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	sep	112,7	-0,1	-2,7
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	sep	117,0	-0,1	-2,0
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		sep	4 832		0,5
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		sep	348		-6,4
därav heltidsstuderande	1 000-tal		sep	90		-15,8
Arbetade timmar	10 000-tal		sep	16 490		0,8
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		sep	91		31,9
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	aug	119,3		3,7
Timlön, industriarbetare	kr		aug	170,8		2,7
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		sep	3 237		7,3
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		sep	1 983		2,9
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		okt	0,66	-0,05 ²⁾	-0,64 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		okt	-0,44	0,04 ²⁾	-0,58 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		sep	-11,0		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		30 okt	131,2	0,5	3,7

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utgivare av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
 Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
 Tfn 08-506 940 00
 Ansvarig utgivare: Ylva Hedén Westerdahl
 Redaktör: Johannes Holmberg
 Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppgive källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2015-A06TI1510_pdf (pdf)